

TEBLİĞ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından:

ENERJİ VERİMLİLİĞİ DESTEKLERİ HAKKINDA TEBLİĞ

(SIRA NO: 2012/3)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, endüstriyel işletmelerin mevcut sistemlerinde verimliliğin artırılmasına dair proje ve uygulamalarının desteklenmesi ile ilgili usûl ve esasların belirlenmesini amaçlar.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendi uyarınca yapılan hesaplamalar neticesinde yıllık toplam enerji tüketimleri bin Ton Eşdeğer Petrol veüzeri olan, ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren ve her türlü malüretimi yapan işletmelere yönelik destek uygulamaları ile ilgili usûl ve esasları kapsar.

(2) Asıl faaliyet alanı elektrik üretimi olan, elektrik üretim lisansı sahibi tüzel kişiler bu Tebliğin kapsamıdışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliğin 4üncü maddesinin birinci fıkrasının (ii), (kk) ve (ss) bentlerine, 15 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarına, 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile üçüncü fıkrasına, 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine ikinci fıkrasına, 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına ve 34 üncü maddesine dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

a) Atık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yakıt olarak kullanılması uygun görülen kullanılmış lastikler, boya çamurları, solventler, plastikler, atık yağlar ve diğer atıkları,

b) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,

c) Başvuru dosyası: Proje dosyası ile birlikte başvuru yazısı ve bu yazının ekindeki belgelerden oluşan ve Genel Müdürlüğe kapalı zarf içinde sunulan dosyayı,

ç) Bileşen enerji kazancı (BEK): Proje verimlilik bileşeni kapsamına bağlı olarak, ekipman birim enerji tasarrufu veya sistem birim enerji tasarrufu ile birim atık enerji geri kazancının toplamından elde edilen kWh cinsinden enerji miktarını,

d) Bileşen elektrik enerjisi kazancı (BEEK): Bileşen enerji kazancı içerisindeki kWh cinsinden elektrik enerjisi kazancını,

e) Bileşen yıllık işletme süresi (BYİS): Endüstriyel işletmenin yıllık toplam çalışma süresinden fazla

olmayacak şekilde, proje sahibi tarafından beyan edilen saat cinsinden yıllık ortalama çalışma sürelerini,

f) Bileşen yıllık enerji kazancı: Bileşen enerji kazancının BYİS ile çarpımından elde edilen enerji miktarını,

g) Bileşen mali tasarrufu: Bileşen yıllık enerji kazancının proje verimlilik bileşeninde kullanılan enerjinin birim fiyatı ile çarpımından elde edilen, Türk Lirası cinsinden yıllık tasarrufu,

ğ) Birim atık enerji geri kazancı: Üzerinde atık enerji geri kazanım önlemi alınmış ekipmanın işletme yükünde ve rejim halinde bir saatte ürettiği kWh cinsinden ısı enerjisi miktarını,

h) Danışmanlık: Projelerin uygun şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere verilen hizmetleri,

ı) Destek ödeneği (DÖ): Genel Müdürlüğün bütçesine, proje destekleri ve gönüllü anlaşmalar için konulan Türk Lirası cinsinden ödenek miktarını,

i) Ekipman: Elektrik motoru, kazan, fırın, soğutucu, klima, pompa, fan, kompresör, asansör, bantlı taşıyıcı, aydınlatma apaneleri ve diğer proses veya imalat ekipmanları gibi yakıt, elektrik enerjisi veya akışkan üzerinden ısıenerjisi kullanan ve her biri bir proje bileşeninin konusunu oluşturan cihazları,

j) Ekipman birim enerji tüketimi: Ekipmanın işletme yükünde ve rejim halinde bir saatte tükettiği kWh cinsinden enerji miktarını,

k) Ekipman birim enerji tasarrufu: Ekipmanın, proje öncesi ve uygulaması sonrasındaki birim enerji tüketimleri arasındaki kWh cinsinden farkı,

l) Elektrikli ev aleti: Elektrik enerjisi kullanan buzdolabı, dondurucu, klima, çamaşır makinası, kurutmalı çamaşır makinası, fırın, bulaşık makinası, termosifon, elektrikli ısıtıcı, ampul ve floresan, ütü, televizyon, bilgisayar, müzik aleti gibi ürünleri,

m) Endüstriyel işletme: Elektrik üretim faaliyeti gösteren lisans sahibi tüzel kişiler dışındaki yıllık toplam enerji tüketimleri bin TEP ve üzeri olan ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren ve her türlü mal üretimi yapan işletmeleri,

n) Enerji verimliliği: Binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılmasını,

o) Enerji verimliliği hizmetleri: Enerji verimliliğini artırmak üzere enerji yöneticisi eğitimi, etüt ve verimlilik artırıcı proje hazırlama, proje uygulama ve danışmanlık hizmetlerini,

ö) Enerji yoğunluğu: Bir birim ekonomik değer üretebilmek için tüketilen enerji miktarını,

p) Enerji yöneticisi: Kanun kapsamına giren endüstriyel işletmelerde veya binalarda enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesinden yönetim adına sorumlu, enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiyi,

r) Enerji yönetimi: Enerji kaynaklarının ve enerjinin verimli kullanılmasını sağlamak üzere yürütülen eğitim, etüt, ölçüm, izleme, planlama ve uygulama faaliyetlerini,

s) Enerji yönetim birimi: Enerji yönetimi uygulamalarını gerçekleştirmek üzere enerji yöneticisinin sorumluluğunda, endüstriyel işletmenin veya organize sanayi bölgesinin yönetimine doğrudan bağlı faaliyet gösteren birimi,

ş) Etüt: Enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik imkanların ortaya çıkarılması için yapılan ve bilgi toplama, ölçüm, değerlendirme ve raporlama aşamalarından oluşan; enerji tasarruf potansiyellerini ve bu potansiyellerin geri kazanılmasına yönelik önlemleri ölçüm, hesap ve piyasa araştırmaları ile belirleyen ve Bakanlık

tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara uygun şekilde yapılan çalışmaları,

t) Etüt-proje sertifikası: Bina ve/veya sanayi sektörlerinde eğitim, etüt, danışmanlık ve verimlilik artırıcı proje hizmetlerini yürütebilmeleri için Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından verilen belgeyi,

u) Genel Müdür: Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü,

ü) Genel Müdürlük: Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü,

v) Geri ödeme süresi: Proje verimlilik bileşeni bedelinin (PVBB) proje mali tasarrufuna bölünmesinden elde edilen ay cinsinden süreyi,

y) Hizmet anlaşması: Etüt ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesinde enerji verimliliği danışmanlık şirketleri ile endüstriyel işletmelerin veya binaların yönetimleri arasında yapılan anlaşmaları,

z) İşletme yükü: Ekipmanın kW cinsinden, işletmede kullanılan kapasitesini,

aa) Kamu kesimi: Kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, üniversiteleri ve mahalli idareleri,

bb) Kanun: 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununu,

cc) Kojenerasyon: Isı ve elektrik ve/veya mekanik enerjinin aynı tesiste eş zamanlı olarak üretimini,

çç) Kurul: Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulunu,

dd) Meslek odaları: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Elektrik Mühendisleri Odasını ve/veya Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Makina Mühendisleri Odasını,

ee) Proje: Enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı, onarım, yalıtım, modifikasyon, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yollarla; gereksiz enerji kullanımının, atık enerjinin, enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi veya en aza indirilmesi ile birlikte atık enerjinin geri kazanılması gibi konulardaki çözümleri içine alan ve bu tebliğ ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, bileşenler bazında hazırlanan verimlilik artırıcı projeyi,

ff) Proje bedeli (PB): Projenin hazırlanmasında ve uygulanmasında ihtiyaç duyulan harcamaların projede belirtilen, Katma Değer Vergisi hariç, Türk Lirası cinsinden toplam bedelini,

gg) Proje dosyası: Bu Tebliğ ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak bileşenler bazında hazırlanan ve desteklenmesi için Genel Müdürlüğe sunulan dosyayı,

ğğ) Proje elektrik enerjisi kazancı (PEEK): Proje kapsamındaki proje verimlilik bileşenlerinin elektrik enerjisi kazançlarının kWh cinsinden toplamını,

hh) Proje elektrik kazancı puanı (PEKP): Proje elektrik enerjisi kazancının proje enerji kazancına bölünmesinden elde edilen değeri,

ıı) Proje enerji kazancı (PEK): Proje kapsamındaki proje verimlilik bileşenlerinin enerji kazançlarının kWh cinsinden toplamını,

ii) Proje mali tasarrufu: Proje kapsamındaki proje verimlilik bileşenlerinin yıllık mali tasarruflarının Türk Lirası cinsinden toplamını,

jj) Proje maliyet etkinlik puanı (PMEP): Proje enerji kazancının proje verimlilik bileşeni bedeline (PVBB) bölünmesinden elde edilen değeri,

kk) Proje verimlilik bileşeni: Projeyi oluşturan her bir ekipmanı, aynı özelliklerdeki ekipman grubunu veya sistemi,

ll) Proje verimlilik bileşenleri bedeli (PVBB): Proje bedelinden proje yerinden üretim bileşeni (PYÜB) bedelinin çıkarılmasından elde edilen değeri,

mm) Proje yerinde inceleme: Proje kapsamındaki uygulama öncesi ve sonrası durumların tespiti için, Genel Müdürlüğün personeli veya tayin ettiği gerçek veya tüzel kişiler tarafından Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara göre yerinde yapılan incelemeyi,

nn) Proje yerinden üretim bileşeni (PYÜB): Endüstriyel işletmenin enerji ihtiyacının bir bölümünü karşılamak amacıyla endüstriyel işletmenin tesislerine en fazla on kilometre mesafe içerisinde kurulan, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim sistemlerini veya toplam çevrim verimi en az yüzde seksen ve üzeri olan kojenerasyon veya mikrokojenerasyon sistemlerini,

oo) Proje yerinden üretim bileşeni bedeli (PYÜBB): Proje yerinden üretim bileşeni bedelini,

öö) Referans enerji yoğunluğu: Endüstriyel işletmelerin son beş yıldaki enerji yoğunluklarının ortalamasını,

pp) Sistem: Enerji dağıtımı veya kontrolü uygulamalarını,

rr) Sistem birim enerji tasarrufu: Sistemin, proje öncesi ve uygulaması sonrasındaki birim enerji tüketimleri arasındaki kWh cinsinden farkı,

ss) Şirket: Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar ile yaptıkları yetkilendirme anlaşması çerçevesinde, enerji verimliliği hizmetlerini yürütmek üzere yetki belgesi verilen enerji verimliliği danışmanlık şirketlerini,

şş) TEP: Ton Eşdeğer Petrolü,

tt) TSE: Türk Standartları Enstitüsünü,

uu) Uygulama raporu: Proje uygulamasının tamamlanmasından sonra hazırlanan ve uygulama öncesi ve sonrasibilgi ve görüntüleri ihtiva eden raporu,

üü) Yetki belgesi: Düzenlenen yetkilendirme anlaşmaları çerçevesinde, üniversitelere ve meslek odalarına eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Kurul onayı ile Genel Müdürlük tarafından, şirketlere ise eğitim, etüt, danışmanlık ve proje hazırlama ve uygulama faaliyetlerini yürütmek üzere Genel Müdürlük, meslek odaları veya üniversiteler tarafından verilen belgeyi,

vv) Yetkilendirilmiş kurumlar: Düzenlenen yetkilendirme anlaşması çerçevesinde eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Genel Müdürlük tarafından Kurul onayı ile yetkilendirilen meslek odalarını ve üniversiteleri,

yy) Yönetim: Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiyi,

zz) Yönetmelik: Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliği, ifade eder.

Projelerin hazırlanması

MADDE 5 – (1) Proje, enerji atıklarının, kayıpların ve verimsizliklerin giderilmesi için gerekli önlemlerin uygulanması amacıyla hazırlanır.

(2) Proje kapsamında; projenin gerçekleştirilmesini yönlendirecek yeterlilikteki teknik bilgi ve çizimler, projede satın alınacak malların teknik özellikleri ve kullanım kılavuzları, tedarik kaynaklarına ilişkin bilgiler, proje bitiminde ortaya konulan yeniliklerin işletme tarafından en iyi şekilde kullanılmasını kolaylaştırabilecek eğitim programı ve işletme prosedürleri, bakım/onarım ve yedek parça bilgileri, uygulama öncesi ve sonrası ölçüm yöntemleri ve ölçüm cihazları, ekipman garantilerine ilişkin bilgiler, proje termin programı ve proje maliyet kalemleri projelerin değerlendirilebilmesini sağlayacak şekilde yer alır. Bunlardan verilemeyenler hakkında açıklama yapılır.

(3) Proje dosyası Ek-1’de, proje ise Ek-2’de yer alan formata uygun olarak hazırlanır ve sunulur. Ek-2’de yer alan formlar Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden doldurulduktan ve Genel Müdürlüğün veri tabanına kaydedildikten sonra yazılı çıktısı alınır ve proje dosyası kapsamında sunulur. Proje dosyasının her bir sayfasında endüstriyel işletmenin ve projeyi hazırlayan şirketin kaşesi ve yöneticilerinin imzası yer alır.

Başvuru

MADDE 6 – (1) Endüstriyel işletmeler, 5 inci maddede tanımlanan usul ve esaslara uygun olarak, şirketlere hazırlattıkları projelerini her yıl Ocak ayı içinde Genel Müdürlüğe sunar.

a) Başvuru yazısında yer alması istenen hususlar ve bu yazı ekinde istenen belgeler şunlardır:

1) Başvuru yazısında yer alması istenen hususlar:

i) İşletmenin ve sahibinin veya yöneticisinin kimlik ve adres bilgileri, işletmenin faaliyet konuları,

ii) Başvuru tarihinden önceki üç yılın ortalaması itibariyle işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi,

iii) Projenin teknik ve mali bilgilerini içine alan kısa özeti.

(2) Herhangi bir endüstriyel işletmesi için üç yıl içerisinde enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az yüzde on oranında azaltmayı taahhüt ederek gönüllü anlaşma yapmak isteyen tüzel kişiler, Ek-5’te yer alan ve Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan başvuru formu ile birlikte her yıl Ekim ayında Genel Müdürlüğe başvurur.

(3) Başvuru yazısı ekinde istenen belgeler;

a) Ticaret odası ve/veya sanayi odasına bağlı olduğunu gösteren belgeler,

b) İşletmenin Kanun kapsamındaki enerji yöneticisi görevlendirilmesi veya enerji yönetim birimi kurulması ve Genel Müdürlüğe yıllık bildirimde bulunulması ile ilgili yükümlülüklerini başvuru tarihi itibariyle yerine getirmiş olduğunu gösteren belgeler,

c) Desteklere ilişkin yürürlükteki mevzuatın, sözleşme döneminde Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak mevzuatın veya yapılacak mevzuat değişikliğinin kabul edildiğini beyan eden taahhütname.

(4) En az otuz takvim günü öncesinden Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilan edilmek suretiyle, birinci ve ikinci fıkrada belirtilen başvuru dönemlerinde başvuru alınmayabileceği gibi başvuru dönemi ertelenebilir, uzatılabilir veya farklı dönemlerde ilave başvurular alınabilir.

İnceleme ve değerlendirme

MADDE 7 – (1) Başvuru dosyalarının incelenmesi neticesinde aşağıdaki şartları sağlamadığı görülen tüzel kişilerin ve/veya endüstriyel işletmelerin başvurularının değerlendirmeye alınmayacağı, başvuru tarihini takip eden otuz takvim günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

a) Başvuru tarihi itibariyle, endüstriyel işletmenin Genel Müdürlüğün veri tabanında kayıtlı olunması,

b) Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 32 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında belirtilen

yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması,

c) TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olunması.

(2) Ön incelemede, projenin 5 inci maddede tanımlanan usul ve esaslara uygun şekilde hazırlanmadığının tespit edilmesi halinde, projenin söz konusu madde hükümlerine uygun hale getirilmesi için tespit edilen eksiklikler Genel Müdürlük tarafından ilgili endüstriyel işletmeye yazılı olarak bildirilir ve en fazla otuz takvim günü içinde söz konusu eksikliklerin giderilmesi istenir.

(3) Gönüllü anlaşma yapılan başvurular kapsamında, Ek-5'te yer alan başvuru formunda istenen bilgilerden değerlendirme komisyonu tarafından eksik olduğu tespit edilenler, başvuru döneminin bitimini takip eden on iş günü içinde Genel Müdürlük tarafından yazılı olarak ilgili tüzel kişiye bildirilir ve en fazla otuz takvim günü içinde söz konusu eksikliklerin giderilmesi istenir.

(4) Aşağıdaki durumlarda başvurular değerlendirmeye alınmaz.

a) İkinci fıkrada belirtilen eksikliklerin süresi içinde giderilmemesi,

b) Genel Müdürlük ile daha önce yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerin yerine getirilmiş olmasına rağmen, daha sonraki yıllarda daha önce gönüllü anlaşma yapılan endüstriyel işletmede enerji yoğunluğunun artmış olması,

c) Mücbir sebep hallerinin oluşması dışında, Genel Müdürlük ile yapılan gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerin yerine getirilmemiş olması.

(5) Dördüncü fıkranın (a) bendi kapsamındaki kusurdan dolayı değerlendirmeye alınmama yapılan başvuru dönemi ile, (c) bendi kapsamındaki kusurdan dolayı değerlendirmeye alınmama beş yıl süre ile sınırlıdır. (b) bendi kapsamındaki kusurdan dolayı değerlendirmeye alınmama ise süresizdir.

(6) Projeler, her yıl Ocak ayında Genel Müdür onayı ile kurulan ve en az beş kişiden oluşan bir komisyon tarafından aşağıdaki tanımlanan usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirilir.

a) Projede yer alan ölçüm metotları, ölçüm aletleri, hesap metotları, formülleri, hesaplarda ölçüm sonuçları dışında kullanılan verileri 5 inci madde hükümlerine uygun olan proje bileşenleri komisyon tarafından belirlenir. Bunlar dışındaki proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz.

b) Komisyonun uygun bulduğu proje bileşenleri üzerinde yerinde inceleme yapılır. Yerinde yapılan inceleme kapsamında, projede belirtilen ekipman veya sistemlerden mevcut olmayanlar inceleme raporunda belirtilir ve bunlara ilişkin proje bileşenleri de değerlendirmeye alınmaz.

c) Yerinde inceleme raporu kapsamında yerinde yapılan ölçüm sonuçları projedeki değerlerinden farklı olan proje bileşenleri başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Yerinde ölçüm sonuçlarını, bu bildirim tarihinden itibaren on iş günü içinde projesine yansıtan başvuru sahibinin bu bildirim kapsamındaki proje bileşenleri değerlendirmeye dahil edilir.

ç) Komisyon, değerlendirmeye alınan proje bileşenleri kapsamında aşağıdaki çalışmaları yaparak, Genel Müdürün onayına sunulmak üzere, başvuru ve değerlendirme süreçlerindeki gelişmeleri de içine alan bir rapor hazırlar.

1) Proje maliyet etkinlik puanını (PMEP), proje elektrik kazancı puanını (PEKP) ve proje geri ödeme süresini hesaplar. Proforma fatura bilgilerine göre, Katma Değer Vergisi hariç, toplam bedeli en fazla bir milyon Türk Lirası ve geri ödeme süresi beş yıldan az olan projeleri aday projeler olarak belirler.

2) Aday projeleri aşağıdaki formül ile hesaplanan toplam puanlarına göre en yüksek puanlıdan başlayarak

sıralamak suretiyle desteklenebilecek projeleri belirler.

$$P = 0,6 \times \text{MEP} + 0,4 \times \text{EP}$$

P: Toplam puan

MEP: 100 puan üzerinden, en yüksek proje maliyet etkinlik puanına (PMEP) göre normalize edilmiş puanı,

EP: 100 puan üzerinden, en yüksek proje elektrik kazancı puanına (PEKP) göre normalize edilmiş puanı.

3) Projelere sağlanabilecek destek miktarını aşağıdaki formüle göre belirler:

$$D = 0,3 \times \text{DP} \times [\text{PVBB} + \text{PYÜBB}]$$

D: Destek miktarı (Türk Lirası)

DP: Projenin toplam puanı (P), aday projelerin toplam puanlarının ortalamasına (POR) eşit veya bundan fazla olan projede 1,0 ve diğerlerinde ise (P/POR) kabul edilir.

Proje bedelinin en fazla yüzde ellisini oluşturan proje yerinden üretim bileşeni bedeline enerji depolama sistemi bedeli ve endüstriyel işletme ile elektrik üretim tesisi arasındaki iletim hattı yatırımının endüstriyel işletme tarafından yapılması halinde bu hattın yatırım bedeli dahil edilmez. Bu bedeller destek kapsamı dışındadır. Bir başka tüzel kişiliğe ortak olmak suretiyle, ortaklaşa kurulan elektrik üretim tesisleri veya destekten yararlanacak endüstriyel işletmenin sahip olduğu veya olacağı elektrik üretim tesisleri için yapılan yatırımın endüstriyel işletme payına düşen kısmının proje bedelinin en fazla yüzde ellisine karşılık gelen kısmı destek kapsamına dahildir ve PYÜBB olarak kabul edilir. PYÜB kapsamında kurulacak tesisin endüstriyel işletmeye olan uzaklığı kuş uçuşu on kilometreden fazla olan tesisler desteklenmez.

d) Desteklenmek üzere Kurul onayına sunulacak projeler Genel Müdür onayı ile belirlenir.

(7) Gönüllü anlaşma başvuruları aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

a) Genel Müdürlük başvuruları değerlendirmek üzere, Genel Müdürlüğün en az üç personelinden oluşan gönüllü anlaşma değerlendirme komisyonu kurar.

b) Gönüllü anlaşma başvurusunda bulunan tüzel kişilerin başvuru tarihinden önceki yıllara ait enerji yoğunlukları aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır.

$$\text{Enerji yoğunluğu} = E/D$$

E = TEP cinsinden işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi

$$D = (1/ \text{ÜFE}) \times \sum (\text{Pi} \times \text{Fi})$$

D = 2000 yılı fiyatları ile bin (1000) Türk Lirası cinsinden, yıllık mal üretiminin ekonomik değeri.

ÜFE = İlgili sektörün üretici fiyat endeksi

Pi = Yıl içerisinde üretilen mal miktarları

Fi = Bin (1000) Türk Lirası cinsinden, yıl içerisinde üretilen malların fabrika satış fiyatları.

c) Gönüllü anlaşma değerlendirme komisyonu, anlaşma yapmaya değer olan başvuruları referans enerji yoğunluğu değerinin ve taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranının yüksek olması kriterlerini dikkate alarak,

aşağıdaki formül ile hesaplanan toplam puanlarına göre en yüksek puandan başlamak suretiyle sıralar.

$$P = 0,6 \times REY + 0,4 \times EYA$$

P: Toplam puan

REY: 100 puan üzerinden, en yüksek değerine göre normalize edilmiş referans enerji yoğunluğu puanı,

EYA: 100 puan üzerinden, en yüksek değerine göre normalize edilmiş, taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranı puanı,

d) Gönüllü anlaşma yapılmak üzere Kurul onayına sunulacak olan endüstriyel işletmeler Genel Müdür onayı ile belirlenir.

Desteklenecek projelerin ve gönüllü anlaşma yapılacak endüstriyel işletmelerin belirlenmesi, sonuçların duyurulması ve sözleşme yapılması

MADDE 8 – (1) Genel Müdür onayı ile desteklenmesi uygun görülen projeler ve/veya gönüllü anlaşma yapılması uygun görülen endüstriyel işletmeler Kurul onayına sunulur.

(2) Gönüllü anlaşma yapılacak tüzel kişiler ve/veya endüstriyel işletmeler 7 nci maddenin yedinci fıkrasında belirtilen usul ve esaslara göre yapılan hesaplamalar neticesinde, toplam puanlarına göre yapılan sıralamaya göre en yüksek puandan başlamak suretiyle Kurul kararı ile belirlenir.

(3) Kurul'da desteklenmesi ve/veya gönüllü anlaşma yapılması kararı verilenler, Kurulun onay tarihinden itibaren beş iş günü içinde başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir ve Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilan edilir. Genel Müdürlüğün yazılı bildirimini takip eden yedinci takvim günü tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

(4) Başvuru sahipleri tebliğ tarihinden itibaren en geç on iş günü içinde Genel Müdürlüğe sözleşme yapmak üzere başvurur. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez.

(5) Gönüllü anlaşma uygulamaları kapsamındaki sözleşmeler, Genel Müdürlük ile endüstriyel işletmenin bünyesinde bulunduğu tüzel kişiler arasında, projeler ile ilgili sözleşmeler ise Genel Müdürlük ile ilgili endüstriyel işletme yönetimi arasında imzalanır. Gönüllü anlaşma uygulamaları kapsamında tüzel kişinin ilgili endüstriyel işletme yönetimini sözleşme imzalamak üzere yetkili kılması halinde, söz konusu sözleşme Genel Müdürlük ile ilgili endüstriyel işletme yönetimi arasında imzalanabilir. Ancak, bu durum tüzel kişinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(6) Bir olayın mücbir sebep hali sayılabilmesi için olaydan etkilenen tarafın gerekli özen ve dikkati göstermiş ve tüm önlemleri almış olmasına karşın önlenemeyecek, kaçınılmayacak veya giderilemeyecek olması ve bu durumun etkilenen tarafın yükümlülüklerini yerine getirmesini engellemesi gerekir. Aşağıda belirtilen haller mücbir sebepler olarak kabul edilir:

a) Doğal afetler ve salgın hastalıklar,

b) Savaş, nükleer ve kimyasal serpiyeler, seferberlik halleri, halk ayaklanmaları, saldırı, terör hareketleri ve sabotajlar,

c) Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri,

ç) Genel ekonomik kriz,

d) Tarafların rızası ile belirlenen ve sözleşmelerde belirtilen diğer veya özel mücbir sebep halleri,

e) Tarafların rızası ile belirlenecek özel mücbir sebepler.

(7) Endüstriyel işletmelerin projelerinin desteklenmesi ile ilgili sözleşme taslakları Ek-3'te de ve gönüllü anlaşma ile ilgili sözleşme taslakları ise Ek-6'da yer alan formatlara göre Genel Müdürlük tarafından hazırlanır.

Gönüllü anlaşmalar kapsamında enerji yoğunluklarının izlenmesi

MADDE 9 – (1) Enerji yoğunluklarını gönüllü anlaşmalarla düşürmek isteyen tüzel kişilerle yapılan sözleşmenin yürürlük tarihi, başvuru takip eden mali yılın başı olan Ocak ayının birinci günü olarak kabul edilir ve gönüllü anlaşma kapsamındaki taahhütlerin yerine getirilmesi bu tarihten itibaren izlenir.

(2) Genel Müdürlük gönüllü anlaşmaya konu olan endüstriyel işletmenin enerji yoğunluğunu her yıl Mart ayı sonuna kadar ilgili tüzel kişi tarafından sağlanan bilgiler çerçevesinde izler. Genel Müdürlük, gönüllü anlaşmaya taraf olanlardan bünyesinde birden fazla endüstriyel işletme bulunanların gönüllü anlaşma yapmadıkları endüstriyel işletmelerindeki enerji yoğunluğu değişimlerini de izler. Gönüllü anlaşmaya taraf olan tüzel kişiler inceleme ve izleme için Genel Müdürlüğün ihtiyaç duyacağı bilgileri vermekle ve gerektiğinde yerinde yapacağı incelemeler için gereklilikleri sağlamakla yükümlüdür. Genel Müdürlük ve onun adına hareket eden görevlileri bu bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür.

Proje desteklerinin uygulanması

MADDE 10 – (1) Sözleşme yapılan projelere ilişkin desteklerin uygulanmasında aşağıdaki usul ve esaslara göre hareket edilir:

a) Sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içinde sözleşme kapsamındaki projeyi uyguladığını Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildiren endüstriyel işletmede, bildirim tarihini takip eden altmış iş günü içinde, 12 nci maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, endüstriyel işletme ve Genel Müdürlük veya Genel Müdürlük adına yetkilendirilmiş tüzel kişilerin temsilcilerinin katılımı ile yerinde inceleme yapılır. Söz konusu yerinde inceleme kapsamında her bir bileşen için uygulamanın projesine uygunluğu kontrol edilir. Genel olarak projesine uygun yapıldığı görülen bileşenler için projede öngörülen tasarrufların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesine yönelik olarak, projede tanımlanan ölçümler yapılır.

b) Uygulama ile ilgili bilgileri, yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış faturaları, yerinde yapılan ölçüm ve hesaplamaları içine alan uygulama raporu proje sahibi endüstriyel işletme tarafından hazırlanır ve Genel Müdürlüğe sunulur.

c) Uygulama raporu Genel Müdürlük tarafından incelenir. Uygulama raporunda yer alan hesaplamalarda herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, bu uygunsuzluklar proje sahibi endüstriyel işletmeye yazılı olarak bildirilir. Uygunsuzluklar bildirim tarihini takip eden on takvim günü içinde giderilir.

ç) Uygulama raporu kapsamında, uygulamaların projede belirtilenlerden farklı yapılmasından dolayı, uygulama sonundaki bileşen enerji kazancının projedeki miktarının altında gerçekleştiği tespit edilen proje bileşenleri desteklenmez. Bu durumda uygulanacak destek miktarı; kabul edilmeyen proje bileşeninin Kurul onayı alan projede yer alan bedelinin proje bedelinden (PB) çıkarılması ile 7 nci maddenin altıncı fıkrasının (ç) bendindeki formüle göre komisyon tarafından yeniden yapılan hesaplamalara göre belirlenir. Destek miktarının belirlenmesine ilişkin hesaplamalarda başvuruların değerlendirilmesi aşamasında belirlenen DP değeri aynen kullanılır.

d) Komisyon, desteklemeden çıkartılan ve desteklenecek proje bileşenlerini, hesabı ile birlikte projelere uygulanacak destek miktarlarını belirten, başvuru dosyasını ve yerinde inceleme raporunu ekine alan bir rapor hazırlar. Bu rapor, uygulamanın tamamlandığı Genel Müdürlüğe bildirildiği tarihten itibaren kırk beş iş günü içinde Genel Müdüre sunulur. Genel Müdür bu raporu müteakip ilk toplantısında Kurulun bilgisine sunar.

e) Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikle ödenir. Mevcut ödeneğin yetersiz olması halinde, mevcut ödeneğin projelere uygulanacak toplam destek miktarına oran nispetinde ödeme yapılır. Bu şekilde yapılan ödemelere ilişkin herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunulamaz.

f) Yerinde inceleme için gerekli koşulları sağlamayan veya uygulama raporu ile ilgili olarak (c) bendi kapsamında Genel Müdürlük tarafından bildirilen uygunsuzlukları gidermeyen endüstriyel işletmeye destek ödemesi yapılmaz.

(2) Genel Müdürlüğe desteklenmesi için sunulan projelerin hazırlanması ile ilgili hizmet bedellerinin Ek-2’de yer alan proje bileşenleri icmal tablosunda proje hazırlama bedeli olarak gösterilebilmesi için, hizmetin başvuru sahibi endüstriyel işletmenin faaliyette bulunduğu alt sektör için B sınıfı yetki belgesi olan şirketten alınması şarttır. Buşekilde alınmayan hizmet bedeli Ek-2’de yer alan proje bileşenleri icmal tablosunda proje hazırlama bedeli olarak belirtilmiş olsa bile, Genel Müdürlük tarafından yapılan değerlendirmelerde yok hükmünde sayılır ve proje bedelinden düşülür.

(3) Uygulanacak destek miktarının hesaplanmasında yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış fatura bilgileri esas alınır. Gerçekleşen proje bedeli hiç bir surette bir milyon Türk Lirasını aşamaz.

Gönüllü anlaşma desteklerinin uygulanması

MADDE 11 – (1) Gönüllü anlaşma yapan tüzel kişilerin endüstriyel işletme içinde tükettikleri enerjiden; atıkları modern yakma teknikleri ile ısı ve/veya elektrik enerjisine dönüştüren tesislerinde, toplam çevrim verimi yüzde seksen ve üzeri olan ve yurt içinde imal edilen kojenerasyon tesislerinde veya hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle kaynaklarını kullanarak ürettikleri enerji, bu tesislerin anlaşma dönemi içinde işletmeye alınması halinde, bir defaya mahsus olmak üzere enerji yoğunluğu hesabında endüstriyel işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi miktarından düşülür. Toplam maliyetinin yüzde yetmişden fazlasını oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığı yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış belgelerle ortaya konulan kojenerasyon tesisleri, yurt içinde imal edilmiş sayılır.

(2) Gönüllü anlaşma başvurusunda bulunan tüzel kişilerin anlaşma dönemi boyunca enerji yoğunlukları aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır.

$$\text{Enerji yoğunluğu} = E / D$$

$$E = E_t - E_{y_k}$$

$$E_t = \text{TEP cinsinden işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi}$$

$$E_{y_k} = \text{Birinci fıkra kapsamında TEP cinsinden yıl içerisinde üretilen enerji}$$

$$D = (1 / \text{ÜFE}) \times \sum (P_i \times F_i)$$

$$D = 2000 \text{ yılı fiyatları ile bin (1000) Türk Lirası cinsinden, yıllık mal üretiminin ekonomik değeri}$$

$$\text{ÜFE} = \text{İlgili sektörün üretici fiyat endeksi}$$

$$P_i = \text{Yıl içerisinde üretilen mal miktarları}$$

$$F_i = \text{Bin (1000) Türk Lirası cinsinden, yıl içerisinde üretilen malların fabrika satış fiyatları.}$$

(3) Enerji yoğunluğundaki azalma oranının hesaplanmasında referans enerji yoğunluğuna göre her yıl gerçekleşen farkların aritmetik ortalaması esas alınır. Bununla birlikte, anlaşmanın bittiği yıla ait enerji yoğunluğu değerinin taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranından az olmamak üzere, referans enerji yoğunluğundan düşük olması şarttır.

(4) Genel Müdürlük ile gönüllü anlaşma yapan ve taahhüdünü yerine getiren tüzel kişilerin ilgili endüstriyel işletmesinin anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderinin yüzde yirmisi, Genel Müdürlük ödeneklerinin yeterli olması durumunda ve ikiyüzbin Türk Lirasını geçmemek kaydıyla Genel Müdürlük bütçesinden karşılanır.

(5) Uygulanacak desteğin ödeme planı gönüllü anlaşma dönemi sonunda Genel Müdürlük ödenekleri ile sınırlı kalmak kaydıyla Genel Müdürlük tarafından belirlenir. Geçmiş yıldan kalan desteklerin ödenmesine öncelik verilmek suretiyle, cari yıla ait toplam kullanılabilir ödenenin o yıla ait toplam destek miktarına oranı nispetinde ödeme yapılır. Bu şekilde yapılacak ödemeler ve ödemelerdeki gecikmeler için herhangi bir hak veya faiz talebinde bulunulamaz.

(6) Ödemenin yapılmasında anlaşmanın yapıldığı yıla ait ve yeminli mali müşavir, defterdarlık, vergi müdürlüğü gibi kurum veya kuruluşlar tarafından onaylanmış olan enerji giderlerine ait faturalar ve ödeme belgeleri esas alınır.

(7) Gönüllü anlaşma yapılan endüstriyel işletmeler ile enerji yoğunluklarını azaltan ve artıran endüstriyel işletmelere ilişkin bilgiler Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden yayınlanır.

Projelerin yerinde incelenmesi

MADDE 12 – (1) Başvuru sahiplerinin başvurusu ile ilgili olarak; proje kapsamındaki uygulama öncesi ve sonrası durumların tespiti için Genel Müdürlüğün personeli veya tayin ettiği gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılan yerinde inceleme çalışmaları aşağıdaki usûl ve esaslara göre yürütülür:

a) Uygulama öncesi yerinde inceleme esasları şunlardır:

1) Uygulama öncesi yerinde inceleme çalışmaları, 7 nci maddenin altıncı fıkrasına göre yapılan çalışmalar kapsamında komisyon tarafından uygun bulunan proje bileşenleri üzerinde yapılır.

2) İncelenen projenin proje bileşenlerinde yer alan araç veya sistemlerin işletmede mevcudiyeti kontrol edilir ve fotoğraflar ile tespit edilir.

3) Gerektiğinde proje bileşenlerinin birim enerji tüketimleri ölçülür. Bu ölçümlerde, projesinde kabul edilmiş olan ölçüm metodu ve kalibre edilmiş ölçüm aletleri kullanılır.

b) Uygulama sonrası yerinde inceleme esasları şunlardır:

1) Uygulama sonrası yerinde inceleme çalışmaları, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre destek sözleşmesi tarihinden itibaren iki yıl içerisinde projeyi uyguladığını Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildiren projeler için yapılır.

2) Her bir proje bileşenindeki uygulamaların projede belirtilenlerden farklı olup olmadıkları kontrol edilir ve fotoğraflar ile tespit edilir.

3) Gerektiğinde proje bileşenlerinin birim enerji tüketimleri ve/veya birim enerji kazançları ölçülür. Bu ölçümlerde, projesinde kabul edilmiş olan ölçüm metodu ve kalibre edilmiş ölçüm aletleri kullanılır.

Süreler

MADDE 13 – (1) Süreler, taraflara tebliğ tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar.

(2) Süreler gün olarak belirlenmiş ise tebliğ edildiği gün hesaba katılmaz ve süre son günün çalışma saati bitiminde biter.

(3) Süre; hafta, ay veya yıl olarak belirlenmiş ise başladığı güne son hafta, ay veya yıl içindeki karşılık gelen günün çalışma saati bitiminde biter. Sürenin bittiği ayda, başladığı güne karşılık gelen bir gün yoksa, süre bu ayın son günü çalışma saati bitiminde biter.

(4) Resmî tatil günleri, süreye dâhildir. Sürenin son gününün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde, süre tatili

takip eden ilk iş günü çalışma saati bitiminde biter.

İlk başvurular

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 6 ncı maddenin birinci fıkrası uyarınca, Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği ayı müteakip üçüncü ayın birinci günü çalışma saati başlangıcından, son günü çalışma saati bitimine kadar olan süre, ilk başvuru dönemi olarak kabul edilir.

TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olma şartı 1/1/2014 tarihine kadar aranmaz.

Devam eden destek uygulamaları

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce, proje destekleri ve gönüllü anlaşma uygulamalarına ilişkin imzalanan sözleşme ve anlaşmalar, sürelerinin bitimine kadar aynen geçerlidir. Bunlara ilişkin destek ödemeleri ve uygulamalar sözleşmenin veya anlaşmanın imzalandığı tarihte yürürlükte olan mevzuata göre yapılır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bakan yürütür.

1

.....

2

3

.....

4

.....

(.....)

-
- ¹ Proje sahibi endüstriyel işletmenin veya tüzel kişinin logosu yer alır.
² Proje sahibi endüstriyel işletmenin veya tüzel kişinin adı veya ünvanı yazılır.
³ Proje adı ve Proje Bileşenleri İcmal Tablosunda yer alan Proje Kodu yazılır. Örnek: Elektrik Motor Sistemlerinde Verimliliğin Artırılması Projesi (VAP - 2012/01)
⁴ Proje başvurusunun yapıldığı ay ve yıl yazılır. (Ocak 2013)

PROJENİN HAZIRLANMASINDA GÖREV ALAN PERSONELİNİN ¹³

ADI SOYADI :
 GÖREVİ :
 TELEFON NO :
 E-POSTA :

PROJEYİ HAZIRLAYAN ŞİRKET HAKKINDA BİLGİLER ¹⁴

ADI VEYA ÜNVANI :
 PROJE SORUMLUSU ¹⁵ :
 PROJE EKİBİ ¹⁶ :
 :
 :

İşbu Proje 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamındaki desteklerden yararlanmak amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na sunulmak üzere, yukarıda bilgileri verilen EVD Şirketi tarafından hazırlanmış olup, bu dosya kapsamında sunulan bilgilerin doğruluğunu kabul ve taahhüt ederiz.

EVD ŞİRKETİ
ADINA

İMZA ¹⁷
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞESİ ¹⁸

ENDÜSTRİYEL İŞLETME
ADINA

İMZA ¹⁹
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞESİ ²⁰

¹³ Proje yöneticisi ile ilgili bilgiler verilecektir. Proje hakkında detay bilgi için bu kişi ile temas kurulur.

¹⁴ Projeyi hazırlayan EVD Şirketi ile ilgili bilgiler verilir.

¹⁵ EVD Şirketi adına proje sorumlusu olan kişinin adı ve soyadı yazılır.

¹⁶ Projemin hazırlanmasında çalışan EVD Şirketi personelinin isimleri yazılır.

¹⁷ EVD Şirketini temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

¹⁸ EVD Şirketinin kaşesi basılır.

¹⁹ Endüstriyel İşletmeyi temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

²⁰ Endüstriyel İşletmenin kaşesi basılır.

AMAÇ, KAPSAM VE HEDEF

Projenin amacı, kapsamı ve hedefleri kısaca açıklanacaktır.

DAHA ÖNCEKİ PROJE BAŞVURULARI HAKKINDA BİLGİLER

Daha önceki yıllarda proje desteklerinden yararlanmak üzere Bakanlık'a yapılan başvurular; Proje adı, başvuru dönemi, destekten yararlanılıp yararlanılmadığı gibi konular bildirilecektir.

KULLANILAN DİĞER DESTEKLER HAKKINDA BİLGİLER

Daha önceki yıllarda herhangi bir kurum veya kuruluş tarafından uygulanan desteklerden yararlanmak üzere yapılan başvurular, projenin adı, amacı, kapsamı, hedefi, uygulama sonuçları, faizsiz kredi, hibe vb. şeklinde desteğin türü ve destek miktarı gibi bilgiler verilecektir.

PROJE BİLEŞENLERİ

Ek-2'de yer alan "Proje Verimlilik Bileşenleri Tablosu" ve "Proje Yerinde Üretim Bileşenleri Tablosu" her bir bileşen için ayrı ayrı düzenlenecektir. Proje Bileşenleri İcmal Tablosu'nda projenin bütün bileşenlerinin özeti verilecektir.

Yerinden üretim konusunda, kojenerasyon, mikrokojenerasyon ve farklı kaynaklara dayalı birden fazla küçük ölçekli uygulamanın aynı anda yapılması durumunda her bir uygulama için ayrı bir şekilde "Proje Yerinde Üretim Bileşenleri Tablosu" düzenlenecektir.

ÖLÇÜMLER

Her bir bileşen kapsamında, uygulama öncesi yapılan ölçümler, kullanılan ölçüm aletleri, ölçüm metodları ve ölçüm sonuçları yazılacaktır.

Ayrıca, uygulama sonrası yerinde inceleme ve kontrol çalışmaları için, proje ile hedeflenen sonuçlara ulaşıp ulaşılmadığının nasıl tespit edileceği, yapılması gerekli ölçümler, yöntemleri, gerekli ölçüm aletleri ve analiz ihtiyaçları açıklanacaktır.

HESAPLAR

Her bir bileşen kapsamında yapılan hesaplar, hesap metodu, formül, veri ve hesap sonuçları ile birlikte yazılacak. Hesap metodu, formül ve kullanılan veriler için güvenilir kaynak gösterilecektir.

Yıllık toplam enerji tasarruf miktarının ve geri ödeme süresinin hesaplanmasında ekipman veya sistemin yıllık toplam çalışma saatinin endüstriyel işletmenin yıllık toplam çalışma saatinden fazla olması halinde, hesaplamalarda endüstriyel işletmenin yıllık toplam çalışma saati esas alınacaktır.

BELGELER

Her bir bileşen kapsamında yapılacak alımların, proforma faturaları, katalog veya broşürleri ile proje uygulaması öncesi fotoğraflar yer alacaktır.

UYGULAMA PLANI

Projenin uygulama planı proje kapsamında yapılacak her türlü iş ve işlemleri içerecek şekilde hem tablo halinde hem de şematik olarak verilecektir. Uygulama planı projenin Kurul tarafından onaylanmasını takip eden 24 aydan daha fazla uzun bir süreyi içeremez. Uygulama planında ara süreçlerde yapılacak kontroller belirtilecektir. Süreçler örnekte gösterildiği gibi ay bazında olabileceği gibi hafta bazında da verilebilir.

PROJE VERİMLİLİK BİLEŞENİ TABLOSU

Bileşen Kodu	1
Değerlendirmeye Alınması	KABUL / RED

Ekipmanın Proje Öncesi Durumu						
Adı	Markası ve Modeli	Kurulu Gücü (kW)	Adedi	Yıllık Ortalama İşletme Yüklü (kW)	Birim Enerji Tüketimi (kW)	Birim Enerji Kaybı (kW)
2		3	(a) ⁴	(b) ⁵	(c) ⁶	(d) = a x (c – b)

Ekipman Üzerinde Proje Kapsamında Uygulanacak Önlemler ve Beklenen Sonuçları						
Önlem	Uygulama Konusu	Mal veya Hizmet Alımları	Alımın Bedeli (TL)	Geri Kazanılan Birim Enerji (kW)	Birim Enerji Tüketimi (kW)	Birim Enerji Kaybı (kW)
Enerji Verimliliğinin Artırılması	7		(m) ⁹		(e) ¹⁰	(f) = a x (e – b)
Atık Enerji Geri Kazanımı	11		(n) ¹³	(g) ¹⁴		

Sistemin Proje Öncesi Durumu	
Adı	Sistemi Oluşturan Alt Bileşenler
15	

Sistem Üzerinde Proje Kapsamında Uygulanacak Önlemler ve Beklenen Sonuçları	

- 1 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 1
- 2 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 2
- 3 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 3
- 4 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 4
- 5 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 5
- 6 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 6
- 7 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 7
- 8 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 8
- 9 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 9
- 10 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 10
- 11 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 11
- 12 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 12
- 13 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 13
- 14 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 14
- 15 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 15
- 16 Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 16

Önlem	Uygulama Konusu	Mal veya Hizmet Alımları	Alımın Bedeli		Birim Enerji Kaybı (kW)
			(TL)	(p) ¹⁸	
Kayıp ve Kaçakların Giderilmesi	17			(p) ¹⁸	(k) ¹⁹
PROJEYİ HAZIRLAYAN ŞİRKETİN İMZA VE KAŞESİ	PROJEYİ SUNAN İŞLETMENİN İMZA VE KAŞESİ	DEĞERLENDİRME KOMİSYONU BAŞKANININ İMZASI	Bileşen Bedeli (TL)	Bileşen Birim Enerji Kazancı (kW) - BEK	Bileşen Birim Enerji Kazancı İçindeki Elektrik Enerjisi Kazancı (kW) - BEEK
			(m) veya (n) veya (m+n) veya (p)	(d-f+g) veya (h-k)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h) - YİS
					21

PROJEYİ SUNAN
İŞLETMENİN
LOGOSU

- ¹⁷ Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 17
¹⁸ Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 18
¹⁹ Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 19
²⁰ Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 20
²¹ Proje Verimlilik Bileşeni Tablosu Hazırlama Kılavuzu, Madde 21

PROJE VERİMLİLİK BİLEŞENİ TABLOSU HAZIRLAMA KILAVUZU

Madde 1	<p>İşletmenin kısa adı / Proje kısa adı /xx</p> <p>Aynı kodlama ile tüm bilgilerin yer aldığı Proje arşivi oluşturulacak.</p> <p>Bu arşivde; sağlanan destek sonucunda elde edilen enerji tasarrufu ile birlikte yerinden incelemelerde gözlenen ancak Proje kapsamına alınmayan enerji tasarruf potansiyelleri de öncelikle yer alacak.</p>
Madde 2	<p>Elektrik motoru, kazan, fırın, soğutucu, klima, pompa, fan, kompresör, asansör, bantlı taşıyıcı, aydınlatma aparatları ve diğer proses veya imalat ekipmanları gibi yakıt, elektrik enerjisi veya akışkan üzerinden ısı enerjisi kullanan ve her biri bir proje bileşeninin konusunu oluşturan cihazları.</p>
Madde 3	<p>Kurulu Güç (KG): Katalog veya etiket değeri itibarıyla, ekipmanın sürekli çalışabildiği kW cinsinden azami gücü.</p> <p>Azami İşletme Gücü (AİG): İstenen işi tam yükte yapabilmesi için ekipmandan beklenen kW cinsinden azami gücü. Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde hesapla gösterilecek. Hesapla göstermenin mümkün olmadığı durumlarda azami işletme yükünün belirlenmesinde esas alınan kriterler ve kabuller hakkında açıklama yapılacaktır.</p> <p>Kurulu gücün AİG'nin 1,5 katından fazla olması, ekipmanın işletmedeki yaşının 10 yılın üzerinde olması ve ekipmanın daha uygun güçteki verimli ile değiştirilmesinin projede yer verilmemiş olması halinde; böyle bir değişikliğin geri kazandırabileceği enerji tasarruf potansiyeli, hesabı ile birlikte projenin açıklamalar bölümünde belirtilecek. Değerlendirme Komisyonu, bu hususun yerine getirilip getirilmediğini yerinde incelemeler sırasında kontrol edecek.</p>
Madde 4	<p>Aynı marka, model, kapasite ve verimlilik değerindeki ekipman sayısı.</p> <p>Değerlendirme Komisyonu uygunluğunu yerinde inceleme ile kontrol edecek.</p> <p>NOT: Markası, modeli ve kurulu güçleri aynı bile olsa, kullanım yerindeki durum itibarıyla; farklı güçlerde çalışabileceğinden ve her birinde farklı enerji kayıpları olabileceğinden enerji verimlerinin aynı olması beklenemez.</p> <p>Bu nedenle, bir bileşen altında ekipman gruplandırılması çok özel hallerde ve verimlilikleri kontrol edilmek suretiyle yapılabilir.</p>
Madde 5	<p>$YOİY = AİG$ (İstenen işi tam yükte yapabilmesi için ekipmandan beklenen kW cinsinden azami güç) x işletmenin kapasite kullanım oranlarının son 3 yıllık ortalaması</p> <p>Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde; AİG hesapla gösterilecek (hesapla göstermenin mümkün olmadığı durumlarda esas alınan kriterler ve kabuller hakkında açıklama yapılacaktır), ortalama kapasite kullanım oranı belgelendirilecek.</p>
Madde 6	<p>Ekipmanın, yıllık ortalama işletme yükünü rejim halinde karşılarken kW cinsinden çektiği güç (1 saat içinde harcadığı enerji).</p> <p>İlgili Tebliğde belirtilen standartlar kapsamında, hangi yöntem ve cihazla ölçüldüğü, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde belirtilecek; uygunluğu Değerlendirme Komisyonu tarafından kontrol edilecek, Komisyon isterse ölçümü tekrarlayabilecektir.</p>
Madde 7	<p>ÖRNEK: Her bir konu ayrı satırda verilmek üzere; enerji verimi yüksek ekipman kullanılması, yeterli kapasitede ekipman kullanılması (Ekipmanın, kapasitesi yeterli olan verimli ile değiştirilmesi), ekipmanda veya ekipmana gelen güç aktarım araçlarında kayıp ve kaçakların giderilmesi, değişken yükteki motorlar için hız sürücüsü kullanılması, v.b.</p> <p>Detayları, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde anlatılacaktır.</p>
Madde 8	<p>Her bir konu karşılığında ve belgelere dayandırılarak verilmek üzere; ekipman, parça, sarf malzemesi alımları ve işçilik giderleri.</p> <p>Detayları, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde anlatılacaktır.</p>
Madde 9	<p>Proforma faturalardaki bedellerin uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından gerektiğinde piyasa araştırması da yapılmak suretiyle kontrol edilecektir.</p>
Madde 10	<p>İşletme rejim halindeyken, uygulama sonrası ekipmanın kW cinsinden çekeceği güç (1 saat içinde tüketeceği enerji).</p> <p>Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde hesapla gösterilecek; uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu</p>

	tarafından kontrol edilecek.
Madde 11	Isı enerjisi kullanan ekipmanlarda önlenemeyen ısı kayıplarını faydalı enerjiye dönüştürebilen uygulamalar. Detayları, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde anlatılacak.
Madde 12	Uygulama kapsamında ve belgelere dayandırılarak verilmek üzere; ekipman, parça, sarf malzemesi alımları ve işçilik giderleri. Detayları, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde anlatılacak.
Madde 13	Proforma faturalardaki bedellerin uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından gerektiğinde piyasa araştırması da yapılmak suretiyle kontrol edilecek.
Madde 14	Uygulama sonunda geri kazanılacak enerji, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde hesapla gösterilecek; uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından kontrol edilecek.
Madde 15	Enerji dağıtımı veya kontrolü uygulamalarını Örnek: Sıcak su, buhar, soğutucu akışkan veya basınçlı hava nakillerindeki; akışkan taşıyan borular ve kanallar ile bu taşımayı temin ve kontrol eden ekipmanlar bütünü.
Madde 16	Rejim halinde çalıştırılan sistemde bir saat içindeki enerji kayıpları toplamı. Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde ölçüm veya hesapla gösterilecek; uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından kontrol edilecek.
Madde 17	Enerji dağıtımı veya kontrolü uygulamalarında alınacak her bir önlem için yapılacak uygulamalar yazılacak.
Madde 18	Proforma faturalardaki bedellerin uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından gerektiğinde piyasa araştırması da yapılmak suretiyle kontrol edilecek.
Madde 19	Rejim halinde çalıştırılan sistemde bir saat içindeki enerji kayıpları toplamı. Uygulama sonrasında beklenen durum, Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde hesapla gösterilecek; uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından kontrol edilecek.
Madde 20	Proje Dosyasının açıklamalar bölümünde belirtilecek; uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından kontrol edilecek.
Madde 21	İşletmedeki kullanım şekli dikkate alınarak, işletmenin yıllık mesai saatlerinden fazla olmamak üzere belirlenen süre. Uygunluğu, Değerlendirme Komisyonu tarafından kontrol edilecek.

PROJE YERİNDEN ÜRETİM BİLEŞENİ TABLOSU

Bileşen Kodu	22
Değerlendirmeye Alınması	KABUL / RED

Proje Kapsamında Tesis Edilecek Yerinden Üretim Tesisi ve Beklenen Sonuçları

Tesis Türü ²³	Açıklama ²⁴	Mal veya Hizmet Alımları	Alımın Bedeli (TL)	Kurulu Kapasite (kW)	Yıllık İşletme Süresi (h) - YİS	Yıllık Enerji Üretimi (kWh)
				(a)	(b)	(c) = a x b

PROJEYİ HAZIRLAYAN ŞİRKETİN İMZA VE KAŞESİ	PROJEYİ SUNAN İŞLETMENİN İMZA VE KAŞESİ	DEĞERLENDİRME KOMİSYONU BAŞKANININ İMZASI	Bileşen Bedeli (TL)
---	--	--	----------------------------

PROJEYİ SUNAN
İŞLETMENİN
LOGOSU

²² “İşletmenin kısa adı / Proje kısa adı /xx” Aynı kodlama ile tüm bilgilerin yer aldığı Proje arşivi oluşturulur. Bu arşivde; sağlanan destek sonucunda elde edilen kurulu kapasite ve yıllık üretim ile birlikte yerinden incelemelerde gözlenen ancak Proje kapsamına alınmayan enerji tasarruf potansiyelleri de öncelikle yer alır.

²³ “Yenilenebilir Enerji Tesisi”, “Kojenerasyon Tesisi”, veya “Mikrokojenasyon Tesisi” olarak belirtilir. Tesisin endüstriyel işletmenin tesislerine en fazla on kilometre mesafe içerisinde kurulması şarttır.

²⁴ Tesis Türü “Yenilenebilir Enerji Tesisi” olarak belirtilen durumlarda; hidrolik, rüzgâr, güneş, jeotermal, biyokütle, biyogaz, dalga, akıntı enerjisi veya gel-git gibi fosil olmayan hangi enerji kaynaklarına dayalı olduğu belirtilir. Kojenerasyon tesisleri için ise verim değeri belirtilir.

PROJE BİLEŞENLERİ İÇMAL TABLOSU

Proje Verimlilik Bileşenleri		Proje Kodu		25			
Bileşen Kodu	Bileşen / Proje Hazırlama Bedeli (TL)	BEK (kW)	BEEK (kW)	YİS (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşende Kullanılan Enerjinin Birim Fiyatı (TL/kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL)
		(a)	(b)	(c)	(d) = a x c	(e)	(f) = d x e
Değerlendirmeye Alınmayan Proje Verimlilik Bileşenleri							
Proje Yerinden Üretim Bileşenleri							
Bileşen Kodu	Bileşen / Proje Hazırlama Bedeli (TL)	Kurulu Kapasite (kW)	Yıllık İşletme Süresi (h)	Yıllık Üretim (kWh)	Proje Yerinden Üretim Bileşen Bedeli (PYÜB) (TL)	Değerlendirilmeye Alınma Durumu (KABUL / RED)	
Proje Hazırlama							
TOPLAMLAR	Proje Verimlilik Bileşenleri Bedeli (PVBB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kW)	Proje Elektrik Enerjisi Kazancı (PEEK) (kW)			Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	
Sıralama Puanı (P)	Destekleme Puanı (DP)	Sağlanabilecek Destek (D) (TL)		Proje Yerinden Üretim Bileşeni Bedeli (PYÜBB) (TL)	Proje Maliyet Etkinlik Puanı (PMEP)	Proje Elektrik Kazancı Puanı (PEKP)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
					PMEP= PEK / PVBB	PEKP= PEEK / PEK	PGÖS= PVBB / PMT
PROJEYİ HAZIRLAYAN ŞİRKETİN İMZA VE KAŞESİ				PROJEYİ SUNAN İŞLETMENİN İMZA VE KAŞESİ			
DEĞERLENDİRME KOMİSYONU BAŞKANININ İMZASI							

PROJE DESTEKLERİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME
(.....¹)

Taraflar

MADDE 1- (1) İşbu anlaşma, bir tarafta Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (bundan sonra “GENEL MÜDÜRLÜK” olarak anılacaktır) ile diğer tarafta .....² (bundan sonra “İŞLETME” olarak anılacaktır) arasında aşağıda yazılı şartlar dahilinde akdedilmiştir.

Taraflara ilişkin bilgiler ve tebligat

MADDE 2- (1) GENEL MÜDÜRLÜK:

Posta Adresi :

Tel No :

Faks No :

Elektronik Posta Adresi :

(2) İŞLETME :

Posta Adresi :

Tel No :

Faks No :

Elektronik Posta Adresi :

(3) İşbu Sözleşme kapsamındaki elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, 11/02/1959 tarih ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır.

(4) Her iki taraf birinci ve ikinci fıkrada belirtilen adreslerini tebligat adresleri olarak kabul etmişlerdir. Tebligat, ilgili tarafa bilinen en son adresinde yapılır. Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır. Şu kadar ki; tebliğ yapılacak tarafın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebligat yapılması caizdir.

(5) Tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen tarafa, elektronik yolla tebligat yapılabilir. Elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır. Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

(6) Burada düzenlenmeyen hususlarda 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Aksi bu Sözleşmede açıkça belirtilmedikçe, bu Sözleşmede yer alan terim, kavram ve kısaltmaların, enerji verimliliğine ilişkin mevzuatta tanımlanan anlamları esas alınır.

Sözleşmenin konusu ve amacı

MADDE 4- (1) İşbu Sözleşmenin konusu; İŞLETME'nin mevcut sistemlerinde enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik hazırlanan ve 18/4/2007 tarihli ve 5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu'nun (Kurul) .....³ tarihli ve .....⁴ sayılı kararı ile desteklenmesi uygun görülen .....⁵

¹ Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından verilen kod numarası yazılır. (Örnek: VAP-2012/0001)

² İŞLETME'nin açık adı ve ünvanı yazılır.

³ Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu'nun karar tarihi 00/00/0000 formatında yazılır. (Örnek: 02/11/2011)

⁴ Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu'nun karar no yazılır.

⁵ Projenin çerçeve adı yazılır.

adlı, özet bilgileri işbu Sözleşmenin ekinde yer alan projenin uygulanmasına ve destek ödemesinin yapılmasına yönelik;

- a) Temel ilkelerin,
- b) Hak ve yükümlülüklerin,
- c) Uygulama ve ödemeye ilişkin usûl ve esasların

belirlenmesi olup, uygulamanın enerji verimliliği mevzuatına ve projesine uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Uygulamaya ve ödemeye ilişkin genel hükümler

MADDE 5- (1) Proje uygulamasının tamamlandığı, işbu Sözleşmenin imzalanmasından itibaren 2 (iki) yıl içinde GENEL MÜDÜRLÜĞE yazılı olarak bildirilir. Bildirim tarihini takip eden 60 (altmış) iş günü içinde, İŞLETME ve GENEL MÜDÜRLÜK veya GENEL MÜDÜRLÜK adına yetkilendirilmiş tüzel kişilerin temsilcilerinin katılımı ile yerinde inceleme yapılır. Söz konusu yerinde inceleme kapsamında, uygulamanın projesine uygunluğu kontrol edilir. Projesine uygun yapıldığı görülen bileşenler için projede öngörülen tasarrufların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesine yönelik olarak, projede tanımlanan ölçümler yapılır.

(2) Yerinde inceleme çalışmasını müteakip, uygulama ile ilgili bilgileri, yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış faturaları, ölçüm ve hesaplamaları içine alan uygulama raporu İŞLETME tarafından hazırlanır ve GENEL MÜDÜRLÜĞE sunulur.

(3) Uygulama raporu GENEL MÜDÜRLÜK tarafından incelenir. Uygulama raporunda yer alan hesaplamalarda herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, bu uygunsuzluklar İŞLETME'ye yazılı olarak bildirilir. Uygunsuzluklar bildirimini takip eden 10 (on) takvim günü içinde giderilir.

(4) Aşağıdaki durumlarda destek ödemesi yapılmaz.

a) İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 2 (iki) yıl içinde uygulamanın tamamlandığının GENEL MÜDÜRLÜĞE yazılı olarak bildirilmemesi halinde destek ödemesi yapılmaz. Projenin uygulama süresi, işbu Sözleşmenin imzalanması ile uygulamanın tamamlandığının GENEL MÜDÜRLÜĞE bildirildiği zaman arasında geçen süredir. Uygulama raporunun hazırlanması, değerlendirilmesi ve varsa uygunsuzlukların giderilmesi sürecinde geçen süre projenin uygulama süresine dahil değildir.

b) Projesinden farklı yapılan uygulamalar desteklenmez. Projede öngörülen uygulama bedeli içinde kalmak kaydıyla, projesine göre daha az enerji tasarrufu sağlanmasına sebep olan proje bileşenleri projesinden farklı yapılan uygulamalar olarak kabul edilir. Uygulama sonundaki bileşen enerji kazancının, projedeki miktarının altında gerçekleşen proje bileşenleri desteklenmez. Bu durumda uygulanacak destek miktarı; kabul edilmeyen proje bileşeninin Kurul onayı alan projede yer alan bedelinin proje bedelinden çıkarılması suretiyle Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılacak hesaplamalara göre belirlenir.

c) Yerinde inceleme için gerekli koşulların sağlanmaması halinde destek ödemesi yapılmaz.

ç) Uygulama raporunda GENEL MÜDÜRLÜK tarafından giderilmesi istenen uygunsuzlukların giderilmemesi halinde destek ödemesi yapılmaz.

d) İşbu Sözleşmenin feshedilmesi halinde destek ödemesi yapılmaz.

(5) Ödeme, İŞLETME tarafından GENEL MÜDÜRLÜĞE sunulan uygulama raporlarının GENEL MÜDÜRLÜK tarafından onaylanmasından sonra yapılır. Ödemelerin yapılması ile ilgili usûl ve esaslar şunlardır:

a) Destek miktarının ödenmesinde GENEL MÜDÜRLÜĞE tahsis edilen ödenek imkanları esas alınır. Uygulama raporunun onaylanmasını müteakip GENEL MÜDÜRLÜK ödenek durumuna göre bir ödeme planı hazırlar ve istenen bilgi ve belgelerle birlikte İŞLETME'ye bildirimde bulunur. Ödeme planının hazırlanmasında, cari yıl içindeki

ödeneklerin yeterli olması halinde destek ödemesi tek seferde yapılır. Ödenek imkanlarının yeterli olmaması durumunda yıllara yaygın ödeme planı hazırlanır.

b) Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikle ödenir. Mevcut ödeneğin yetersiz olması halinde, mevcut ödeneğin projelere uygulanacak toplam destek miktarına oranı nispetinde ödeme yapılır.

c) GENEL MÜDÜRLÜK, yıllara yaygın ödeme durumunda, sonraki yıllarda ödeneklerde meydana gelebilecek daralmalar sebebiyle ödeme planında değişiklik yapma hakkına sahiptir.

ç) İŞLETME, işbu Sözleşmede tanımlanan usûl ve esaslara göre yapılan ödemelere ilişkin herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunamaz.

(6) İŞLETME, işbu Sözleşmeye istinaden GENEL MÜDÜRLÜK'ten herhangi bir tazminat talep edemez.

(7) İşbu Sözleşmenin uygulanmasından doğan her türlü vergi, resim ve harcin ödenmesinden İŞLETME sorumludur.

(8) Taraflar, ülkenin emniyetine, tarafların ticarî ilişkilerine zarar verecek bilgileri gizli tutmakla ve gizlilik gerektiren diğer hallerde gizlilik gereklerine uymakla yükümlüdür.

İŞLETME'nin yükümlülükleri

MADDE 6- (1) İŞLETME, Kurul tarafından desteklenmesi uygun görülen projelerin uygulanmasında aşağıdaki temel yükümlülükleri yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Yürürlükteki mevzuata, Kurul kararlarına ve bu Sözleşme hükümlerine uymak.

b) GENEL MÜDÜRLÜK tarafından talep edildiğinde, proje uygulamaları ile ilgili konularda ayrıntılı bilgiyi, gerektiğinde belgeleri ile birlikte vermek ve yerinde yapılacak inceleme ve denetim çalışmalarında gerekli koşulları sağlamak.

c) Projenin, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesini takip eden 2 (iki) yıl içinde projesine uygun şekilde uygulanmasını sağlamak.

Mücbir sebebler

MADDE 7- (1) Tarafların kusurundan ileri gelmemiş olmakla beraber, işbu Sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesini engelleyen bir durum meydana geldiğinde, tarafların bu durumu ortadan kaldıramadığı haller, mücbir sebep olarak kabul edilir. Bir halin mücbir sebep olarak kabulü için, durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden 30 (otuz) takvim günü içinde durumun karşı arafa belgeleri ve gerekçesi ile bildirmesi şarttır. Bildirimin intikalini takip eden 30 (otuz) takvim günü içinde gerekli değerlendirmeler yapılarak mücbir sebebin kabulüne veya reddine karar verilir ve ilgili tarafa bildirilir.

(2) Mücbir sebep olarak kabul edilecek haller şunlardır:

a) Doğal afetler ve salgın hastalıklar,

b) Savaş, nükleer ve kimyasal serpintiler, seferberlik halleri, halk ayaklanmaları, saldırı, terör hareketleri ve sabotajlar,

c) Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri,

ç) Genel ekonomik kriz,

d) Diğer⁶

e) Taraflardan birinin yükümlülüklerini yerine getirmesine engel olduğu diğer tarafca kabul edilen benzer hallerdir.

(3) Projenin uygulanmasında İŞLETME tarafından bildirilen mücbir sebebin GENEL MÜDÜRLÜK tarafından kabulü durumunda, proje uygulaması mücbir sebep ortadan kalkana kadar durdurulabilir. Mücbir sebebin ortadan kalktığına İŞLETME tarafından GENEL MÜDÜRLÜĞE bildirilmesi üzerine proje uygulamasına devam edilir. Proje uygulamasının durdurulduğu süre, projenin uygulama süresine ilave edilir.

Hak ve yükümlülüklerin geçersiz olması

⁶ GENEL MÜDÜRLÜK ile İŞLETME arasında Sözleşmenin imzalanması aşamasında belirlenecek özel haller yazılır.

MADDE 8- (1) İşbu Sözleşme sona ermediği, geçerlilik süresi devam ettiği veya feshedilmediği sürece, işbu Sözleşme kapsamındaki hak ve yükümlülükler geçerlidir.

Sözleşmenin feshi

MADDE 9- (1) İşbu Sözleşme aşağıdaki şartların oluşması halinde GENEL MÜDÜRLÜK tarafından feshedilebilir.

a) İŞLETME'nin işbu Sözleşme eki olarak kabul edilen ve 13 üncü maddede belirtilen mevzuata ve işbu Sözleşmede belirtilen temel ilkelere ve yükümlülüklerle aykırı hareket ettiğinin GENEL MÜDÜRLÜK tarafından tespit edilmesi durumunda, GENEL MÜDÜRLÜK tarafından yapılan yazılı bildirimlere rağmen aykırılıkların giderilmemesi,

b) Mücbir sebep halinin projenin uygulamasının devamına engel olduğunun GENEL MÜDÜRLÜK tarafından oluşturulacak bir komisyon tarafından belirlenmesi,

Sözleşmenin dili

MADDE 10- (1) İş bu Sözleşmenin dili Türkçe'dir ve işbu Sözleşme gereği bütün yazışmalar Türkçe olarak yapılır.

Sözleşmede değişiklik yapılması veya ek sözleşme düzenlenmesi

MADDE 11- (1) Tarafların mutabakatı ile ek sözleşme düzenlenmek suretiyle bu sözleşmede değişiklik yapılabilir.

(2) Mücbir sebeple proje uygulamasının durdurulması halinde, bu Sözleşmenin süresi, ek sözleşme düzenlenmek suretiyle proje uygulamasının durdurulduğu süre kadar uzatılabilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 12- (1) İşbu Sözleşmenin uygulanmasından, yorumundan veya feshinden doğabilecek her türlü ihtilafın hallinde, Ankara İdare Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Bağlayıcı düzenlemeler

MADDE 13- (1) Aşağıdaki mevzuat işbu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçası ve eki olarak kabul edilir. İşbu Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde sırası ile aşağıda sayılan mevzuat hükümleri uygulanır:

a) 18/04/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu,

b) Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik,

c) Endüstriyel İşletmelerin Verimlilik Artırıcı Proje Uygulamalarının ve Enerji Yoğunluğu Azaltımlarının Desteklenmesinde Uygulanacak Usûl ve Esaslar Hakkında Tebliğ,

ç) Diğer ⁷

(2) Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra yürürlüğe girecek hükümler taraflar açısından bağlayıcıdır,

Diğer Hususlar

MADDE 14- ⁸

Yürürlük ve yürütme

MADDE 15- (1) İşbu Sözleşme; 15 (onbeş) madde, ... ⁹sayfa ve ..... ¹⁰ sayfa ek'den ibaret olup, GENEL MÜDÜRLÜK ve İŞLETME tarafından tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra iki (2) orjinal nüsha olarak hazırlanmış ve ..... ¹¹ tarihinde taraflar arasında imzalanmış, bir (1) nüshası GENEL MÜDÜRLÜK'te bir (1) nüshası da İŞLETME'de alıkonulmuştur.

(2) İşbu Sözleşme imzalanmasını müteakip yürürlüğe girer.

⁷ Sözleşmenin imzalanması aşamasında yürürlükte olan ilgili diğer mevzuat yazılır.

⁸ Bu maddede, enerji verimliliği ve genel mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde, GENEL MÜDÜRLÜK ve/veya İŞLETME tarafından yazılması gerekli görülen diğer konulara yer verilir.

⁹ Sayfa sayısı rakam ve yazı ile yazılır. Örnek: 5 (beş)

¹⁰ Sayfa sayısı rakam ve yazı ile yazılır. Örnek: 2 (iki)

¹¹ İmza tarihi yazılır. (Örnek: 02/11/2011)

(3) İşbu Sözleşme, mücbir sebeplerden dolayı olabilecek uzatmalar hariç, yürürlük tarihinden itibaren 24 (yirmidört) ay süreyle geçerlidir.

(4) İşbu Sözleşme hükümlerinin yürütülmesinden BAKANLIK adına Genel Müdür, İŞLETME adına yönetim sorumludur.

İŞLETME¹² ADINA
İMZA
ADI SOYADI
ÜNVANI

BAKANLIK ADINA
İMZA
ADI SOYADI
YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL
MÜDÜRÜ

EKLER:

- 1- Proje Verimlilik Bileşenleri Tablosu (...¹³ Sayfa)
- 2- Proje Yerinden Üretim Bileşenleri Tablosu (...¹⁴ Sayfa)
- 3- Diğer (...¹⁵)

---

¹² İŞLETME'nin açık adı ve ünvanı yazılır.

¹³ Sözleşme aşamasında, proje içeriğine göre düzenlenen tabloya göre sayfa sayısı yazılır.

¹⁴ Sözleşme aşamasında, proje içeriğine göre düzenlenen tabloya göre sayfa sayısı yazılır.

¹⁵ Sözleşme aşamasında ihtiyaç duyulabilecek diğer ekler yazılır.

PROJE YERİNDE İNCELEME TUTANAĞI

SIRA NO ¹ :

ENDÜSTRİYEL İŞLETME ADI :

PROJENİN KOD NUMARASI ² :

SÖZLEŞME TARİHİ :

UYGULAMA BİTİŞ TARİHİ :

18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında desteklerden yararlanmak üzere Genel Müdürlüğe sunulan ve yukarıda belirtilen proje ile ilgili uygulama öncesi/sonrası³ durumun tespiti amacıyla, aşağıda isim ve imzaları bulunan kişilerin katılımı ile .....⁴ tarihlerinde yerinde inceleme çalışması yapılmış olup, Genel Müdürlük adına yerinde inceleme çalışması yapan heyet tarafından ekde yer alan bulgular tespit edilmiştir.

YERİNDE İNCELEME HEYETİ (GENEL MÜDÜRLÜK ADINA)⁵

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İmza	İmza	İmza	İmza	İmza
Adı SOYADI	Adı SOYADI	Adı SOYADI	Adı SOYADI	Adı SOYADI
Ünvanı	Ünvanı	Ünvanı	Ünvanı	Ünvanı

YERİNDE İNCELEME HEYETİ (ENDÜSTRİYEL İŞLETME ADINA)⁶

İmza	İmza	İmza	İmza	İmza
Adı SOYADI	Adı SOYADI	Adı SOYADI	Adı SOYADI	Adı SOYADI
Ünvanı	Ünvanı	Ünvanı	Ünvanı	Ünvanı

EK:

Bulgular (..... sayfa)

¹ Aynı proje için yapılan her bir yerinde inceleme çalışması için ayrı ayrı tutanak düzenlenecek ve her birine birbirini takip eden şekilde düzenlenen sıra numarası verilir.

² Sözleşmede yer alan kod numarası yazılır.

³ Uygulama öncesi yapılan yerinden inceleme için “öncesi”, uygulama sonrası yapılan inceleme için ise “sonrası” ibaresi kalır.

⁴ Yerinde inceleme çalışması yapılan tarihler yazılır.

⁵ Genel Müdürlük adına yerinde inceleme yapacak heyet, 1 (bir) kişiden 5 (beş) kişiye kadar sayıda olabilir.

⁶ Genel Müdürlüğün inceleme heyetindeki kişi sayısından daha fazla kişi olamaz.

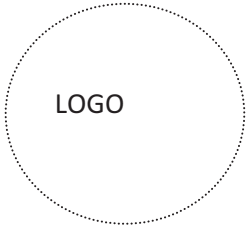
EK

PROJE BİLEŞEN KODU ⁷	UYGUNLUK DURUMU ⁸	AÇIKLAMALAR ⁹

⁷ Proje bileşenleri icmal tablosunda yer alan kod yazılır.

⁸ "Uygun", "Hafif Kusurlu" veya "Ağır Kusurlu" şeklinde belirtilir. Proje sonuçlarını ve uygulamasını olumsuz etkilemeyen, giderilmesi zorunluluk arz etmeyen, kabul edilebilir kusurlar "Hafif Kusur" olarak tanımlanır. Mutlaka giderilmesi gerekli görülen kusurlar ise "Ağır Kusur" olarak tanımlanır.

⁹ Yerde yapılan incelemede yapılan ölçüm, kontrol ve benzeri iş ve işlemler ile kusurlu bulunan konular için açıklama yapılır, kusurun ne şekilde giderilmesinin istendiği belirtilir.

1

.....

2

.....³

---

¹ Başvuru sahibi tüzel kişinin logosu yer alır.
² Başvuru sahibi tüzel kişinin adı veya ünvanı yazılır.
³ Başvurunun yapıldığı ay ve yıl yazılır. (Ocak 2013)

BAŞVURU SAHİBİ TÜZEL KİŞİNİN

ADI VEYA ÜNVANI :
 ENDÜSTRİYEL İŞLETMELER ⁴ :
 ADI VEYA ÜNVANI
 SANAYİ SİCİL BELGE NO ⁵
 SANAYİ TİCARET ODASI ⁶
 İLETİŞİM BİLGİLERİ
 ADRESİ
 TELEFON NO
 FAKS NO
 WEB / ELEKTRONİK POSTA
 İŞLETMEYE GİRİŞ YILI
 SEKTÖRÜ⁷

GÖNÜLLÜ ANLAŞMAYA KONU ENDÜSTRİYEL İŞLETME HAKKINDA BİLGİLER

ADI VEYA ÜNVANI
 SANAYİ SİCİL BELGE NO ⁸ :
 SANAYİ TİCARET ODASI ⁹ :
 İLETİŞİM BİLGİLERİ
 ADRESİ :
 TELEFON NO :
 FAKS NO :
 WEB / ELEKTRONİK POSTA :
 İŞLETMEYE GİRİŞ YILI :
 SEKTÖRÜ¹⁰ :
 YÖNETİCİSİNİN ¹¹
 ADI SOYADI :
 ÜNVANI :
 TELEFON :
 FAKS NO :
 E-POSTA :

⁴ Bünyesinde Gönüllü Anlaşmaya konu olan endüstriyel işletmenin dışında endüstriyel işletme bulunan tüzel kişiler, gönüllü anlaşmaya konu olmayan diğer endüstriyel işletmelerle ilgili bilgileri verir. Her bir endüstriyel işletme kadar aynı içerikte bilgi verilecek şekilde satır ilave edilebilir.

⁵ Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerinden alınan Sanayi Sicil Belgesinin Numarası yazılır.

⁶ Endüstriyel İşletmenin bağlı olduğu Sanayi Odası'nın veya Sanayi ve Ticaret Odası'nın adı yazılır.

⁷ Faaliyet gösterilen iş kolu ve faaliyet konusu yazılır.

⁸ Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerinden alınan Sanayi Sicil Belgesinin Numarası yazılır.

⁹ Endüstriyel İşletmenin bağlı olduğu Sanayi Odası'nın veya Sanayi ve Ticaret Odası'nın adı yazılır.

¹⁰ Faaliyet gösterilen iş kolu ve faaliyet konusu yazılır.

¹¹ Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiye ait bilgiler verilir.

ÜRETİM BİLGİLERİ¹⁸

YILLAR ¹⁹	ÜRÜNLER ²⁰	ÜRETİM MİKTARI (Pi)	BİRİMİ ²¹	BİRİM FİYATI Fi ²²	P _i x F _i
	Diğer				
TOPLAM					
	Diğer				
TOPLAM					
	Diğer				
TOPLAM					
	Diğer				
TOPLAM					
	Diğer				
TOPLAM					

$$\Sigma (\text{Ürün miktarı} \times \text{Fabrika Satış Birim Fiyatı})$$

Hesaplama Formülü = _____

Toplam Ürün Miktarı

¹⁸ Üretim bilgileri yeminli mali müşavir veya mali müşavir tarafından onaylanmış olarak verilir. Üretim bilgileri verilen yıllara ait yeminli mali müşavir veya mali müşavir tarafından onaylı ürün cinsi ve üretim miktarının, ciro ve satış hasılatlarının yer aldığı gelir tablosu ek olarak verilir.

¹⁹ Başvuruda bulunulan dönemin içinde bulunduğu yıldan bir önceki yıldan başlamak suretiyle, geriye dönük 5 (beş) yıllık bilgi verilir.

²⁰ En yüksek üretim miktarına sahip 5 ürün, üretim büyüklüğüne göre sırasıyla yazılır. Kalan ürünlerin ürün miktarı toplam olarak diğer hanesine yazılır. Genel Müdürlük, gerekli gördüğü durumlarda diğer hanesine yazılan ürünler ile ilgili bilgileri isteyebilir.

²¹ kg, ton, adet, m² vbşeklinde üretilen malın birimi yazılır. Aynı cins ürünleri aynı birimde yazılır.

²² Yıl içerisinde üretilen ürünlerin fabrika satış birim fiyatı, ağırlıklı ortalaması alınarak yazılır.

PROJE BİLGİLERİ ²³

İşletme Adı										
Proje No										
Proje Adı										
Projenin Amacı										
Proje Başlama Tarihi										
Proje Bitiş Tarihi										
Proje Öncesi ve Sonrası Hakkında Bilgiler ²⁴										
Tasarruf Edilen Yakıt Türü	Beklenen Enerji Tasarrufu Miktarı					Finansal Beklentiler				
	Isı		Elektrik		Toplam Tasarruf (TEP/Yıl)	Parasal Tasarruf (TL/Yıl)	Yatırım Tutarı (TL)	Geri Ödeme Süresi ²⁵		
	kcal	TEP	kWh	TEP						

²³ Planlanan her bir proje için ayrı ayrı hazırlanır.

²⁴ Bu bölümde, proje öncesi ve sonrası durum ve uygulamalar hakkında verilen bilgiler, her iki durum için yapılan ölçümler, tespitler, kabuller ve hesaplamalar ile ilgili bilgilerle desteklenir.

²⁵ Yatırım tutarının toplam parasal tasarruf miktarına bölünmesiyle bulunan değer, bir aydan az olanlarda gün, bir yıldan az olanlarda ay, bir yıldan çok olanlarda ise yıl olarak yazılır.

KOJENERASYON TESİSİ BİLGİLERİ ²⁶

Kojenerasyon Tipi ²⁷	Toplam Çevrim Verimi	Devreye Alınacağı Tarih	Yakıt Türü	Üretim Kapasitesi	
				Isı	Elektrik
				kcal/h	kVA
Üretilen Enerjinin Endüstriyel İşletmede Kullanılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		
Üretilmesi Öngörülen Toplam Enerji (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		

²⁶ Anlaşma dönemi içerisinde kojenerasyon projesi öngörülmesi ve anlaşma dönemi içinde devreye girmesinin planlanması halinde bu form doldurulur.

²⁷ Kurulacak kojenerasyon tesisi tipine ait bilgi verilir. Örnek: buhar türbinli, gaz türbinli vb.

ATIK YAKMA TESİSİ BİLGİLERİ ²⁸			
Atık Yakma Tesisi Prosesi Hakkında Bilgi ve Açıklama ²⁹			
Yakıt Türü	Devreye Alınacağı Tarih	Üretim Kapasitesi	
		Isı Enerjisi kcal/h	Elektrik Enerjisi kVA
Üretilen Enerjinin Endüstriyel İşletmede Kullanılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)			
Isı	TEP	Elektrik	
		kWh	TEP
Üretilmesi Öngörülen Toplam Enerji (Yıllık)			
Isı	TEP	Elektrik	
		kWh	TEP

²⁸ Anlaşma dönemi içerisinde atık yakma tesisi projesi öngörülmesi ve anlaşma dönemi içinde devreye girmesinin planlanması halinde bu form doldurulur.

²⁹ Bu bölümde, tesis ile ilgili uygulamalar hakkında verilen bilgiler, ölçümler, tespitler, kabuller ve hesaplamalar ile ilgili bilgilerle desteklenir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ TESİSİ BİLGİLERİ ³⁰			
Kaynak Türü ³¹	Devreye Alınacağı Tarih	Üretim Kapasitesi	
		Isı kcal/h	Elektrik kVA
Üretilen Enerjinin Endüstriyel İşletmede Kullanılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)			
Isı	TEP	Elektrik	
		kWh	TEP
kcal			Toplam (TEP)
Üretilmesi Öngörülen Toplam Enerji (Yıllık)			
Isı	TEP	Elektrik	
		kWh	TEP
kcal			Toplam (TEP)

³⁰ Anlaşma dönemi içerisinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı tesis projesi öngörülmesi ve anlaşma dönemi içinde devreye girmesinin planlanması halinde bu form doldurulur.

³¹ Hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle olarak belirtilir.

ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN SÖZLEŞME (.....¹)

Taraflar

MADDE 1- (1) İşbu Sözleşme, bir tarafta Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (bundan sonra “GENEL MÜDÜRLÜK” olarak anılacaktır) ile diğer tarafta .....² (bundan sonra “.....³” olarak anılacaktır) arasında aşağıda yazılı şartlar dahilinde akdedilmiştir.

Taraflara İlişkin Bilgiler ve Tebligat

MADDE 2- (1) GENEL MÜDÜRLÜK:

Posta Adresi :
Tel No :
Faks No :
Elektronik Posta Adresi :
(2) .....⁴ :
Posta Adresi :
Tel No :
Faks No :
Elektronik Posta Adresi :

(3) İşbu Sözleşme kapsamındaki elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır. (4) Her iki taraf birinci ve ikinci fıkrada belirtilen adreslerini tebligat adresleri olarak kabul etmişlerdir. Tebligat, ilgili tarafa bilinen en son adresinde yapılır. Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır. Şu kadar ki; tebliğ yapılacak tarafın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebligat yapılması caizdir.

(5) Tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen tarafa, elektronik yolla tebligat yapılabilir. Elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır. Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

(6) Burada düzenlenmeyen hususlarda 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Aksi bu Sözleşmede açıkça belirtilmedikçe, bu Sözleşmede yer alan terim, kavram ve kısaltmaların, enerji verimliliğine ilişkin mevzuatta tanımlanan anlamları esas alınır.

Sözleşmenin konusu ve amacı

MADDE 4- (1) İşbu Sözleşme ile, 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca; işbu Sözleşme kapsamındaki endüstriyel işletmenin enerji yoğunluğunun, en az bu Sözleşme ile taahhüt edilen miktar kadar azaltılmasına ve taahhüdün yerine getirilmesi durumunda .....⁵ ya yapılacak destek ödemelerine yönelik;

- a) Temel ilkelerin,
- b) Hak ve yükümlülüklerin,
- c) Uygulama usûl ve esaslarının

¹ GENEL MÜDÜRLÜK tarafından geliştirilen kod numarası yazılır. Örnek: GA-2013/01

² Tüzel kişinin adı ve ünvanı açık ve kısaltılmış şekilde yazılır. Örnek: Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi (TÜPRAŞ)

³ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. Örnek: TÜPRAŞ

⁴ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. Örnek: TÜPRAŞ

⁵ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. Örnek: TÜPRAŞ

belirlenmesi ve uygulamaların enerji verimliliği mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Temel ilkeler

MADDE 5- (1) Taraflar aşağıdaki ilkeleri kabul etmiş sayılır.

a) Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (tt) bendine ve 18 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendine göre .....⁶ .....⁷ ve .....⁶ yıllarına ait verilere dayalı yapılan hesaplamalara göre, ...⁷ nin .....⁸ işletmesi için referans enerji yoğunluğu .....⁹ (.....¹⁰) olarak kabul edilmiştir.

b) .....¹¹ .....¹² nin enerji yoğunluğunu .....¹³ azaltmayı taahhüt eder.

c) Enerji yoğunluğu azaltımı ile ilgili taahhüdün yerine getirilip getirilmediği aşağıdaki şekilde belirlenir.

1) .....¹⁴ işbu Sözleşme kapsamındaki endüstriyel işletmenin enerji yoğunluğu hesabına esas teşkil eden bilgileri, her yıl Mart ayı sonuna kadar GENEL MÜDÜRLÜĞE sunar. GENEL MÜDÜRLÜK, bu bilgiler çerçevesinde bir önceki mali yıla ait enerji yoğunluğu değerini Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik'in 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre hesaplar ve her yıl Nisan ayında .....¹⁵ ya yazılı olarak bildirir.

2) Her yıl gerçekleşen enerji yoğunluğu değeri ile referans enerji yoğunluğu değeri arasındaki fark oransal olarak hesaplanır. Sözleşme dönemi sonunda 3 (üç) yıllık farkların aritmetik ortalaması alınır.

ç) İşbu Sözleşme kapsamındaki endüstriyel işletmede .....¹⁶ yılında devreye alınacak .....¹⁷ tesisi tarafından .....¹⁸ yılında üretilen enerjinin işletme içinde tüketilen kısmı, aynı yıla ait enerji yoğunluğunun hesaplanmasında yıllık toplam enerji tüketimi miktarından düşülür.

d) Yıllık mal üretiminin ekonomik değeri, Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği Sektörel Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) değerleri kullanılmak ve 2000 yılı baz yıl alınmak suretiyle hesaplanır.

e) Sözleşme dönemi sonunda taahhüdün yerine getirilmemesi halinde .....¹⁹ nin aynı konuda yapacağı başvurular .....²⁰ yılına kadar değerlendirmeye alınmaz.

⁶ Başvuru döneminin içinde bulunduğu yıldan bir önceki yıl dahil olmak üzere, geriye yönelik beş yıl yazılır. Örnek: Ekim 2012 ayında yapılan bir başvuru için 2007, 2008, 2009, 2010 ve 2011

⁷ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. Örnek: TÜPRAŞ

⁸ Tüzel kişinin gönüllü anlaşma yapmak istediği endüstriyel işletmenin adı yazılır. Tüzel kişi ile endüstriyel işletme adının aynı olması halinde tek bir isim yazılır.

⁹ Referans enerji yoğunluğu Yönetmeliğin virgülden sonra en az dört hane olacak şekilde rakamla yazılır. Örnek: 0,2925 TEP/1000 \$

¹⁰ Referans enerji yoğunluğu yazı ile yazılır. Örnek: sıfır virgüül ikibindokuzyüzyirmibeş Ton Eşdeğer Petrol taksim bin Amerikan Doları

¹¹ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

¹² Tüzel kişinin gönüllü anlaşma yapmak istediği endüstriyel işletmenin adı yazılır. Tüzel kişi ile endüstriyel işletme adının aynı olması halinde tek bir isim yazılır.

¹³ Rakamla ve yazıyla ayrı ayrı yazılır. Örnek: %10 (yüzde on)

¹⁴ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

¹⁵ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

¹⁶ Tesisin işletme alınmasının planlandığı yıl yazılır.

¹⁷ Sözleşme dönemi içinde işletmeye alınmaları halinde; Atıkları modern yakma teknikleri ile ısı ve/veya elektrik enerjisine dönüştüren tesisler, toplam çevrim verimi %80 (yüzde seksen) ve üzeri olan ve yurt içinde imal edilen kojenerasyon tesisleri veya hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle kaynaklarını kullanan enerji üretim tesisleri yazılabilir. Toplam maliyetinin %70'den fazlasını oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığı yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış belgelerle ortaya konulan kojenerasyon tesisleri, yurt içinde imal edilmiş sayılır.

¹⁸ Sözleşme dönemi içinde olmak kaydıyla, tüzel kişinin tercih ettiği herhangi bir yıl yazılır.

¹⁹ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

f) Taraflar, ülkenin emniyetine, tarafların ticarî ilişkilerine zarar verecek bilgileri gizli tutmak ve gizlilik gerektiren diğer hallerde gizlilik gereklerine uymakla yükümlüdür.

.....²¹,**nin hak ve yükümlülükleri**

MADDE 6- (1) .....²², aşağıda belirtilen hak ve yükümlülüklere sahiptir.

a) Enerji yoğunluğunun hesaplanması için GENEL MÜDÜRLÜK tarafından ihtiyaç duyulan enerji tüketimi, mal üretimi ve üretilen malın piyasa değeri bilgilerini her yıl Mart ayı sonuna kadar GENEL MÜDÜRLÜĞE vermek,

b) GENEL MÜDÜRLÜĞÜN gerek işbu Sözleşme kapsamındaki endüstriyel işletme bünyesinde, gerekse.....²³ bünyesindeki diğer endüstriyel işletmelerde işbu Sözleşme gereği yapacağı inceleme, izleme ve denetim çalışmaları için gerekli koşulları sağlamak, istenen bilgi ve belgeleri vermek,

c) Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesini takip eden bir yıl içinde, ...²⁴ yılına ait toplam enerji giderini, yeminli malî müşavir, defterdarlık veya vergi müdürlükleri tarafından onaylanan belgelerle birlikte GENEL MÜDÜRLÜĞE sunmak,

ç) GENEL MÜDÜRLÜK tarafından istenmesi halinde, işbu Sözleşme kapsamında sunulan belge ve bilgileri yeminli mali müşavir, defterdarlık, vergi müdürlüğü gibi kurum ve kuruluşlara onaylatmak,

d) Bu sözleşmenin uygulanmasından doğan her türlü vergi, resim ve harcın ödenmesinden sorumlu olmaktır.

GENEL MÜDÜRLÜK'ün hak ve yükümlülükleri

MADDE 7- (1) GENEL MÜDÜRLÜK, aşağıda belirtilen hak ve yükümlülükleri sahiptir.

a) İşbu Sözleşme kapsamındaki endüstriyel işletmeyi ve bünyesinde birden fazla endüstriyel işletme bulunması durumunda, ...²⁵ ait olan diğer endüstriyel işletmelerin enerji yoğunluğu değişimlerini izlemek,

b) İşbu Sözleşme kapsamındaki faaliyetleri sırasında elde ettiği bilgilerden, ...²⁶,nin ticarî ilişkilerine zarar verecek olanların gizliliğine riayet etmek.

c) GENEL MÜDÜRLÜK, bütçe olanaklarında meydana gelebilecek daralmalar sebebiyle ödeme planında değişiklik yapma hakkına sahiptir.

Destek ödemelerinin yapılması

MADDE 8- (1) Bu sözleşme kapsamındaki destek ödemeleri ile ilgili usûl ve esaslar şunlardır:

a) Aşağıdaki koşulların sağlanmaması durumunda destek ödemesi yapılmaz.

1) Bu Sözleşmenin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen usul ve esaslara göre hesaplanan ortalama enerji yoğunluğu azaltım oranının, taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltım oranından daha düşük olması,

2) Sözleşmenin son yılı için hesaplanan enerji yoğunluğu değerinin, referans enerji yoğunluğu değerine göre en az taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranına karşılık gelen değerden daha yüksek olması,

3) İşbu Sözleşmenin feshedilmesi.

b) Destek ödemenin yapılmasında .....²⁷ yılına ait ve yeminli mali müşavir, defterdarlık veya vergi müdürlükleri tarafından onaylanmış olan enerji giderlerine ait faturalar ve ödeme belgeleri esas alınır.

²⁰ Sözleşme döneminin bitimini müteakip 5 (beş) yıl sonrası, yıl olarak yazılır. Örnek: 2015 yılında biten bir sözleşme için 2021 yazılacaktır.

²¹ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

²² Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

²³ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

²⁴ Başvuru yapılan dönemin içinde bulunduğu yıl yazılır. Örnek: Ekim 2012 ayında yapılan başvurular için 2012 yazılır.

²⁵ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

²⁶ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

c) Destek ödemelerinin yapılmasında GENEL MÜDÜRLÜĞE ayrılan ödenek durumu esas alınır. ....²⁸ yılında, GENEL MÜDÜRLÜĞÜN ödenek durumunun destek miktarının tek seferde ödenmesine imkan vermesi halinde, bu Sözleşme ile ilgili destek ödemesi işbu Sözleşmenin sona ermesinden önce yapılır. Ancak, ...²⁹ yılı ödeneğinin destek miktarının tek seferde ödenmesine imkan vermemesi halinde, destek ödemesi GENEL MÜDÜRLÜK tarafından hazırlanacak ödeme planına göre yapılır.

ç) .....³⁰ GENEL MÜDÜRLÜĞÜN ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yapacağı ödemeler ve ödemelerdeki gecikmeler için herhangi bir hak veya faiz talebinde bulunamaz.

Sözleşmenin devri

MADDE 9- (1) Bu sözleşmeden doğan hak ve yükümlülükler .....³¹ tarafından üçüncü kişilere devredilemez.

Mücbir sebepler

MADDE 10- (1) Tarafların kusurundan ileri gelmemiş olmakla beraber, bu sözleşme kapsamındaki uygulamaları engelleyen bir durum meydana geldiğinde ve bu durumu ortadan kaldırmaya gücünün yetmediği haller, mücbir sebep olarak kabul edilir. Bir halin mücbir sebep olarak kabulü için, durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden 30 (otuz) takvim günü içinde karşı tarafa bildirilmesi şarttır. Bildirimin intikalini takip eden 30 (otuz) takvim günü içinde gerekli değerlendirmeler yapılarak mücbir sebebin kabulüne veya reddine karar verilir ve ilgili tarafa bildirilir.

(2) Mücbir sebep olarak kabul edilecek haller şunlardır:

- a) Doğal afetler ve salgın hastalıklar,
- b) Savaş, nükleer ve kimyasal serpinçler, seferberlik halleri, halk ayaklanmaları, saldırı, terör hareketleri ve sabotajlar,
- c) Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri,
- ç) Genel ekonomik kriz,
- d) Diğer³²
- e) Taraflardan birinin yükümlülüklerini yerine getirmesine engel olduğu diğer tarafca kabul edilen benzer hallerdir.

Sözleşmenin feshi

MADDE 11- (1) İşbu Sözleşme aşağıdaki hallerde feshedilebilir.

a) .....³³,nin işbu Sözleşme hükümlerine aykırı hareket etmesi, GENEL MÜDÜRLÜK tarafından yapılan yazılı uyarılara rağmen aykırılığın belirlenen süre içinde giderilmemesi veya GENEL MÜDÜRLÜK bütçe olanaklarında daralmalar meydana gelmesi halinde, işbu Sözleşme GENEL MÜDÜRLÜK tarafından tek taraflı olarak feshedilebilir.

b) Mücbir sebebin oluşması ve mücbir sebep halinin 90 (doksan) takvim gününden daha fazla sürmesi halinde taraflardan birinin isteği üzerine bu sözleşme feshedilebilir.

Sözleşmenin dili

MADDE 12- (1) İş bu Sözleşmenin dili Türkçe'dir ve işbu Sözleşme gereği bütün yazışmalar Türkçe olarak yapılır.

Sözleşmede değişiklik yapılması veya ek sözleşme düzenlenmesi

MADDE 13- (1) Endüstriyel İşletme ve GENEL MÜDÜRLÜK mutabakatı ile 7'inci Maddenin (c) fıkrası dışında ek sözleşme düzenlenmek suretiyle bu sözleşmede değişiklik yapılabilir.

²⁷ Başvuru yapılan dönemin içinde bulunduğu yıl yazılır. Örnek: Ekim 2012 ayında yapılan başvurular için 2012 yazılır.

²⁸ Sözleşmenin sona erdiği yıl yazılır.

²⁹ Sözleşmenin sona erdiği yıl yazılır.

³⁰ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

³¹ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

³² GENEL MÜDÜRLÜK ile İŞLETME arasında Sözleşmenin imzalanması aşamasında belirlenecek özel haller yazılır.

³³ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

Sözleşmenin uzatılması

MADDE 14- (1) Mücbir sebep halinin bir takvim yılında 3 (üç) aydan az devam etmesi halinde, bu sözleşmenin süresi Kurul kararı ile en fazla 1 (bir) yıl uzatılabilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 15- (1) İşbu Sözleşmenin uygulanmasından, yorumundan veya feshinden doğabilecek her türlü ihtilafın halinde, Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Bağlayıcı düzenlemeler

MADDE 16- (1) Aşağıdaki mevzuat işbu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçası ve eki olarak kabul edilir. İşbu Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde sırası ile aşağıda sayılan mevzuat hükümleri uygulanır:

- 18/04/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu,
- 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik,
- .../.../2012 tarihli ve ..... sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Endüstriyel İşletmelerin Verimlilik Artırıcı Proje Uygulamalarının ve Enerji Yoğunluğu Azaltımlarının Desteklenmesinde Uygulanacak Usûl ve Esaslar Hakkında Tebliğ,

ç) Diğer ³⁴

(2) Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra yürürlüğe girecek hükümler taraflar açısından bağlayıcıdır,

Diğer Hususlar**MADDE 17-** ³⁵**Yürürlük ve yürütme**

MADDE 18- (1) İşbu Sözleşme; onsekiz (18) madde, ... ³⁶ sayfa ve ..... ³⁷ sayfa ek'den ibaret olup, GENEL MÜDÜRLÜK ve ..... ³⁸ tarafından tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra iki (2) orjinal nüsha olarak hazırlanmış ve ..... ³⁹ tarihinde taraflar arasında imzalanmış, 1 (bir) nüshası GENEL MÜDÜRLÜK'te 1 (bir) nüshası da ..... ⁴⁰ de alıkonulmuştur.

(2) İşbu Sözleşme ..... ⁴¹ tarihinde yürürlüğe girer.

(3) İşbu Sözleşme, mücbir sebeplerden dolayı olabilecek uzatmalar hariç, yürürlük tarihinden itibaren 40 (kırk) ay süreyle geçerlidir.

(4) İşbu Sözleşme hükümlerinin yürütülmesinden BAKANLIK adına Genel Müdür, ... ⁴² adına ..... ⁴³ sorumludur.

TÜZEL KİŞİ ⁴⁴ ADINA

İMZA

ADI SOYADI

ÜNVANI

BAKANLIK ADINA

İMZA

ADI SOYADI

YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL
MÜDÜRÜ

³⁴ Sözleşmenin imzalanması aşamasında yürürlükte olan ilgili diğer mevzuat yazılır.

³⁵ Bu maddede, enerji verimliliği ve genel mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde, GENEL MÜDÜRLÜK ve/veya İŞLETME tarafından yazılması gerekli görülen diğer konulara yer verilir.

³⁶ Sayfa sayısı rakam ve yazı ile yazılır. Örnek: 6 (altı)

³⁷ Sayfa sayısı rakam ve yazı ile yazılır. Örnek: 6 (altı)

³⁸ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

³⁹ İmzalanma tarihi yazılır. Örnek: 02/11/2011

⁴⁰ Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

⁴¹ Sözleşmenin imzalanmasını takip eden yılın ilk günü yazılacaktır. Örnek: Ekim 2012 ayında imzalanan bir sözleşme için 01/01/2013 yazılır.

⁴² Tüzel kişinin kısa adı yazılır. (Örnek: TÜPRAŞ)

⁴³ Tüzel kişi adına yetkili makam veya ünvan yazılır.

⁴⁴ Tüzel kişinin açık adı ve ünvanı yazılır.

EKLER:

- 1- Proje dosyası (.....⁴⁵ Sayfa)
- 2- İmza Yetkisi Belgesi ve imza sirküleri (....⁴⁶Sayfa)
- 3- Diğer (.....⁴⁷)

---

⁴⁵ Sözleşme aşamasında, proje içeriğine göre düzenlenen tabloya göre sayfa sayısı yazılır.

⁴⁶ Tüzel kii adına imza atacak kişinin imza atmaya yetkili kılındığına dair belge ve Noter onaylı imza sirküleri sunulur.

⁴⁷ Sözleşme aşamasında ihtiyaç duyulabilecek diğer ekler yazılır.

SEKTÖR SINIFLAMALARI

1. Gıda ürünleri ve içecekler

- 1.1. Etin işlenmesi ve saklanması ile et ürünlerinin imalatı
- 1.2. Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması
- 1.3. Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması
- 1.4. Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı
- 1.5. Süt ürünleri imalatı
- 1.6. Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı
- 1.7. Fırın ve unlu mamuller imalatı
- 1.8. Diğer gıda maddelerinin imalatı
- 1.9. Hazır hayvan yemleri imalatı
- 1.10. İçecek imalatı

2. Tütün ürünleri

3. Tekstil

- 3.1. Tekstil elyafın hazırlanması ve bükülmesi
- 3.2. Dokuma
- 3.3. Tekstil ürünlerinin bitirilmesi
- 3.4. Diğer tekstil ürünlerinin imalatı

4. Giyim eşyası kürk

- 4.1. Kürk hariç, giyim eşyası imalatı
- 4.2. Kürkten eşya imalatı
- 4.3. Örme (trikotaj) ve tığ işi ürünlerin imalatı

5. Deri ve deri ürünleri

- 5.1. Derinin tabaklanması ve işlenmesi; bavul, el çantası, saraçlık ve koşum takımı imalatı; kürkü işlenmesi ve boyanması
- 5.2. Ayakkabı, terlik vb. imalatı

6. Ağaç ve mantar ürünleri (Mobilya hariç)

- 6.1. Ağaçların biçilmesi ve planyalanması
- 6.2. Ağaç, mantar, kamış ve örgü malzeme ürünü imalatı

7. Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri

- 7.1. Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva imalatı
- 7.2. Kağıt ve mukavva ürünleri imalatı

8. Basılı ürünler ve kayıtlı medya

- 8.1. Basım ve basım ile ilgili hizmet faaliyetleri
- 8.2. Kayıtlı medyanın çoğaltılması

9. Kok, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar

- 9.1. Kok fırını ürünlerinin imalatı
- 9.2. Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

10. Kimyasal maddeler, ürünler ve suni elyaflar

- 10.1. Temel kimyasal maddelerin, kimyasal gübre ve azot bileşikleri, birincil formda plastik ve sentetik kauçuk imalatı
- 10.2. Haşere ilaçları ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı
- 10.3. Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile matbaa mürekkebi ve macun imalatı
- 10.4. Sabun ve deterjan, temizlik ve parlaticı maddeleri; parfüm; kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı
- 10.5. Diğer kimyasal ürünlerin imalatı
- 10.6. Suni veya sentetik elyaf imalatı

11. Kauçuk ve plastik ürünler

- 11.1. Kauçuk ürünlerin imalatı
- 11.2. Plastik ürünlerin imalatı

12. Metalik olmayan diğer mineral ürünler

- 12.1. Cam ve cam ürünleri imalatı
- 12.2. Ateşe dayanıklı ürünlerin imalatı
- 12.3. Kilden inşaat malzemeleri imalatı
- 12.4. Diğer porselen ve seramik ürünlerin imalatı
- 12.5. Çimento, kireç ve alçı imalatı

- 12.6. Beton, çimento ve alçıdan yapılmış eşyaların imalatı
- 12.7. Taş ve mermerin kesilmesi, şekil verilmesi ve kullanılabilir hale getirilmesi
- 12.8. Aşındırıcı ürünlerin ve başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

13. Ana metaller

- 13.1. Ana demir ve çelik ürünleri ile demir alaşımları imalatı
- 13.2. Çelikten tüpler, borular, içi boş profiller ve benzeri bağlantı parçalarının imalatı
- 13.3. Çeliğin ilk işlenmesinde elde edilen diğer ürünlerin imalatı
- 13.4. Değerli ana metaller ve diğer demir dışı metallerin imalatı
- 13.5. Metal döküm sanayii

14. Makina ve teçhizatı hariç; metal eşya sanayi

- 14.1. Metal yapı malzemeleri imalatı
- 14.2. Metal tank, rezervuar ve muhafaza kapları imalatı
- 14.3. Buhar jeneratörü imalatı (merkezi ısıtma sıcak su kazanları hariç)
- 14.4. Silah ve mühimmat (cephane) imalatı
- 14.5. Metallerin dövülmesi, preslenmesi, baskılanması ve yuvarlanması; toz metalürjisi
- 14.6. Metallerin işlenmesi ve kaplanması; makede işleme
- 14.7. Çatal-bıçak takımı ve diğer kesici aletler ile el aletleri ve genel hırdavat malzemeleri imalatı
- 14.8. Diğer fabrikasyon metal ürünlerin imalatı

15. (Başka yerde sınıflandırılmamış) makina ve teçhizat imalatı

- 15.1. Genel amaçlı makinelerin imalatı
- 15.2. Genel amaçlı diğer makinelerin imalatı
- 15.3. Tarım ve ormancılık makineleri imalatı
- 15.4. Metal işleme makineleri ve takım tezgahları imalatı
- 15.5. Diğer özel amaçlı makinelerin imalatı

16. Büro makinaları ve bilgisayarlar

- 16.1. Elektronik bileşenlerin ve devre kartlarının imalatı
- 16.2. Bilgisayar ve bilgisayar çevre birimleri imalatı
- 16.3. İletişim ekipmanlarının imalatı
- 16.4. Tüketici elektroniği ürünlerinin imalatı
- 16.5. Ölçme, test ve seyrüsefer amaçlı alet ve cihazlar ile saat imalatı
- 16.6. Işınlama, elektro medikal ve elektro terapi ile ilgili cihazların imalatı
- 16.7. Optik aletlerin ve fotoğrafçılıkla ilgili ekipmanların imalatı
- 16.8. Manyetik ve optik kaset, bant, CD vb. ortamların imalatı

17. Elektrikli makina ve cihazlar b.y.s.

- 17.1. Elektrik motoru, jeneratör, transformatör ile elektrik dağıtım ve kontrol cihazlarının imalatı
- 17.2. Akümülatör ve pil imalatı
- 17.3. Kablolamada kullanılan teller ve kablolar ile gereçlerin imalatı
- 17.4. Elektrikli aydınlatma ekipmanlarının imalatı
- 17.5. Ev aletleri imalatı
- 17.6. Diğer elektrikli donanımların imalatı

18. Radyo, televizyon haberleşme teçhizatı ve cihazları

19. Tıbbi aletler; hassas ve optik aletler ile cep kol saatleri

20. Motorlu taşıt römork ve yarı römorklar

- 20.1. Motorlu kara taşıtlarının imalatı
- 20.2. Motorlu kara taşıtları karoseri (kaporta) imalatı; treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
- 20.3. Motorlu kara taşıtları için parça ve aksesuar imalatı

21. Diğer ulaşım araçları

- 21.1. Gemi ve tekne yapımı
- 21.2. Demiryolu lokomotifleri ve vagonlarının imalatı
- 21.3. Hava ve uzay araçları ve ilgili makinelerin imalatı
- 21.4. Askeri savaş araçlarının imalatı
- 21.5. Başka yerde sınıflandırılmamış ulaşım araçlarının imalatı

22. Mobilya imalatı

23. Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı